

۵ نفر از دانش‌آموزان منطقه ۷ موفق به ساخت پاک‌کننده‌های ارگانیک شدند

این گروه جست‌وجوگر

حفظ کردن مو به موی آنچه در کتاب‌های تاریخ و جغرافیا نوشته شده، حل کردن مسئله‌های گاه پیچیده کتاب‌های ریاضی، انجام ابرآزمایش‌های کتاب‌های علوم در آزمایشگاه‌های مدرسه که تجهیزات آنها بسیار محدود است و درس پس دادن‌های تکراری و اضطراب‌آور، روش آموزش معمول مدارس در ایران است.

- یکشنبه
- ۱۱ خرداد ۱۳۹۹
- سال شانزدهم / شماره‌های ۷۵۴-۷۵۳
- ۱۶ صفحه

یک قدم تا جهانی شدن

برنامه‌های مدیریت شهری برای بازیابی هویت تاریخی
زیباسازی و افزایش جاذبه‌های گردشگری
در خیابان ولیعصر (عج) طولانی‌ترین خیابان خاورمیانه

صفحه ۸

آشنایی با مادر بزرگی که در دنیای مجازی آموزش بازیافت می‌دهد

آموزگار محیط زیست

مادر بزرگ برای سرگرمی نوه خردسالش با چوب بستنی کلی کار دستی ساخت. آدمک، قاب عکس و... نوه از این همه اسباب‌بازی جدید ذوق کرد و سر کیف شد.

صفحه ۱۵

عکس: حسین تهرانی

۱۸۱۹
جهت کسب اطلاعات بیشتر و سفارش آگهی
با نزدیکترین دفتر قبول آگهی تماس بگیرید
شرح در صفحه ۳

با تبلیغات در **یخینه مرکزی**
درست به هدف بزنید

۱۲
مقاله

تیتراژ

هشدار، تغییر کاربری حمام سرپولکی به انبار!

بنای تاریخی و ارزشمند حمام سرپولکی در گذر سرپولک واقع در منطقه ۱۲ در سایه نبود نظارت و بی‌توجهی به هویت تهران در آستانه تبدیل شدن به انبار است. گذر و محله سرپولک در تقاطع خیابان‌های بوذرجمهری (پانزده خرداد) و سیروس (مصطفی خمینی) و در نزدیکی بازار تهران قرار دارد و از گذرهای معروف تهران قدیم محسوب می‌شود. در نزدیکی این محل، بازار آهنگران، بازار چهارسوق و بقعه چهل تن قرار دارد. گرمابه و مسجد سرپولک هم در میان اهالی معروف است. حمام سرپولکی طراحی و معماری خاص و زیبایی دارد و جزء بناهای تاریخی تهران محسوب می‌شود. این روزها به جای تبدیل کردن این بناها به یک فرصت و تعیین کاربری‌های جدید

و بهره‌برداری درست از آنها، به حال خود رها شده‌اند تا کم‌کم تخریب شوند و از بین بروند. حمام‌های قدیمی شهر تهران در روند احیای بناهای هویتی مغفول مانده‌اند و سرنوشتی چون سینماهای لاله‌زار در انتظار آنهاست. به گفته «محمد رضا درودی» متخصص حوزه شهری و استاد دانشگاه، تا زمانی که مدیریت شهری سیاست خود را تغییر ندهد و برنامه‌ای برای حفظ و حراست بناهای تاریخی و ارزشمند نداشته باشد، باید شاهد تخریب و نابودی این گونه بناها باشیم. او به راهکارهای حفظ میراث تاریخی اشاره و عنوان کرد: «بخش اعظمی از بناها مالک خصوصی دارند و بنابراین متولیان با دادن امتیازاتی چون تغییر کاربری درست و اصولی می‌توانند آنها را به حراست این بناها ترغیب کنند.»

تربیبون

سبیمین حمزه‌وند چالی
مدیر واحد ارتباطات و جلب مشارکت بنیاد کودک

سفره یکی شویم

«بنیاد کودک» ۲۶ سال تلاش کرده است تا مسیر تحصیل دانش‌آموزان بااستعداد و کم‌برخوردار را هموار سازد و پیوسته در راستای مأموریت سازمانی خود که همانا حمایت از این دانش‌آموزان است، گام برداشته است.

در شرایط دشوار بلایای طبیعی مانند سیل و زلزله هم با مهربانی همیاران، به حمایت از دانش‌آموزان و خانواده‌های آنان می‌شتابد تا روند تحصیل دانش‌آموزان دستخوش این ناملایمات نشود.

شیوع ویروس کرونا نیز مهر همیاران را بی‌فروغ نکرد و نمایندگی‌های بنیاد کودک با همدلی همین همیاران، اقدام به تهیه و توزیع اقلام بهداشتی و ضروری بین خانواده‌های دانش‌آموزان بورسیه کردند تا آنها نیز بحران پیش‌آمده را بی‌دغدغه در خانه بگذرانند.

از نخستین روزهای شیوع ویروس کرونا تا کنون، مددکاران بنیادکودک در اقصی نقاط ایران به اطلاع‌رسانی درباره رعایت بهداشت فردی و توزیع رایگان اقلام بهداشتی بین خانواده‌های دانش‌آموزان بورسیه پرداختند.

در برخی مناطق علاوه بر دانش‌آموزان کم‌برخوردار بنیاد کودک، به کودکان کار و دستفروشان نیز چگونگی رعایت بهداشت فردی آموزش داده شده است.

اگرچه شیوع کرونا نمی‌گذارد دستانمان را در دستان خانواده‌های دانش‌آموزان بگذاریم، اما با مهر افزون همیاران با آنان همدل شدیم.

به همین منظور تمام نمایندگی‌های ۳۶گانه بنیاد کودک در سراسر ایران برای وسعت بخشیدن به سفره‌های کوچکی که در این روزهای سخت کوچک‌تر هم شده است، با اهدای سبد مواد غذایی و بن کارت خرید از فروشگاه‌های زنجیره‌ای، به یاری خانواده دانش‌آموزان تحت حمایت مؤسسه شتافتند.

از همین تربیبون از شهروندان دعوت می‌کنم برای پیوستن به کمپین «سفره یکی شویم» به وبسایت مؤسسه به نشانی www.childf.org مراجعه کنند.

معضل پارک خودرو مقابل کاخ گلستان حل می‌شود

پارک خودرو توسط کارکنان برخی از نهادها و اداره‌ها در پیاده‌راه مقابل کاخ گلستان به یک معضل تبدیل شده است و شهروندان از این بابت گلایه دارند. به گفته شهردار منطقه ۱۲ مکاتباتی انجام شده است و به‌زودی این مشکل حل می‌شود. «علی محمد سعادت» با اشاره به این مشکل پیش‌آمده گفت: «شیوع کرونا از یک سو و اعمال نشدن طرح ترافیک از سوی دیگر سبب شده کارکنان نهادها و اداره‌های مختلف مانند وزارت اقتصاد، وزارت دادگستری، قوه قضاییه، برخی از بانک‌ها، سازمان بازرسی کل کشور، وزارت امور خارجه و اداره ثبت، از خودرو شخصی استفاده کنند و از این‌رو درخواست پارک خودروها در محدوده پیاده‌راه‌های منطقه را دارند.» او ادامه داد: «با توجه به شرایط بحرانی سعی کرده‌ایم با این نهادها مدارا کنیم و اجازه پارک خودرو را به آنها بدهیم. می‌پذیریم حق یا شهروندان است و برای رفع این معضل مکاتباتی انجام داده‌ایم و از مسئولان نهادهای مختلف خواستهایم تا محدودیت‌هایی برای استفاده از خودروهای شخصی اعمال کنند.» به گفته سعادت با اعمال طرح ترافیک، شهرداری منطقه ۱۲ هم نظارت‌های سختگیرانه‌ای در این مورد خواهد داشت: «کاخ گلستان در میدان ۱۵ خرداد تهران در فهرست آثار جهانی ثبت شده و تنها اثر جهانی پایتخت به شمار می‌رود و قطعاً نمی‌خواهیم به این بنای ارزشمند آسیبی وارد شود یا مسیر رفت‌وآمد شهروندان سد شود.»

ساخت ایستگاه تقاطعی جدید مترو در خیابان ولی‌عصر (عج)

عملیات ساخت ایستگاه تقاطعی خطوط ۲ و ۳ مترو امسال در خیابان ولی‌عصر (عج) شروع می‌شود. پس از بهره‌برداری از خطوط ۲ و ۳ مترو قرار بود ایستگاه تقاطعی این خطوط حوالی دانشگاه افسری امام علی (ع)، ساخته شود که به گفته «علی امام» مدیرعامل شرکت راه‌آهن شهری تهران و حومه به دلیل وجود برخی از مشکلات این کار انجام نشد. او گفت: «با توجه به پر تردد و پرازدحام بودن این خطوط قطعاً ایستگاه تقاطعی لازم است. بنابراین با پیگیری‌های شهرداری تهران ساخت این ایستگاه در دستور کار قرار گرفته است و امسال عملیات عمرانی آن شروع می‌شود.» او با بیان اینکه تردد مسافر در خطوط ۲ و ۳ مترو، قطعاً کار را سخت و کند می‌کند، گفت: «تلاش می‌کنیم از همه ظرفیت‌ها برای پیشبرد برنامه‌ها استفاده کنیم.» به گفته مدیرعامل شرکت مترو، اگر کارها براساس برنامه‌ریزی‌ها پیش رود، ۲ سال دیگر این خط مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد.

بهسازی و استانداردسازی شهرسازی پارک‌شهر

رئیس اداره مشارکت‌های شهرداری منطقه ۱۲ بهسازی و استانداردسازی شهرسازی پارک‌شهر خبر داد. صبوری با اعلام این خبر گفت: «طرح بهسازی و استانداردسازی شهرسازی پارک‌شهر طی قرارداد BOLT بین سرمایه‌گذار و شهرداری منطقه ۱۲ اجرا شد و در تیرماه امسال شاهد بهره‌برداری از این مجموعه خواهیم بود.» او میزان سرمایه‌گذاری صورت گرفته در طرح بهسازی و استانداردسازی شهرسازی پارک‌شهر را ۵ میلیارد تومان اعلام و اظهار کرد: «بهسازی شهرسازی مستهلک پارک‌شهر یکی از دغدغه‌های اصلی شهرداری منطقه ۱۲ بود و با استانداردسازی این مجموعه ضریب ایمنی آن ارتقا می‌یابد و خانواده‌ها می‌توانند با خیال آسوده از این مجموعه تفریحی استفاده کنند.» رئیس اداره مشارکت‌های شهرداری منطقه ۱۲ در ادامه با اشاره به محدودیت فضاهای تفریحی به دلیل بافت مسکونی و تجاری متراکم منطقه گفت: «با توجه به این مهم کوشیدیم تا با بهسازی و ایمن‌سازی شهرسازی پارک‌شهر شرایطی فراهم کنیم تا مردم ساکن در منطقه بتوانند از این امکان بهره‌مند شوند.»

۱۱
مقاله

چهره

«سداالله اسداللهی»

نیاز مندهمراهی‌تان برای حفظ سلامت عمومی هستیم

کارگر خدمات شهری محله راه‌آهن هستم و در ۲ شیفت کاری به نظافت محله می‌پردازم. همه اهالی محله را دوست دارم و معتقدم ما کنار هم می‌توانیم محله‌ای پاکیزه داشته باشیم. یکی از بزرگ‌ترین معضلات ما در محله راه‌آهن در روزهای شیوع کرونا رها کردن ماسک و دستکش‌های خطرناکند و وجودشان در معابر سلامت همه، به‌خصوص کودکان، را به خطر می‌اندازد. بنابراین با کمک و همراهی‌تان، کارگران خدمات شهری را در پاکسازی محله از این زباله‌ها یاری کنید. مشکل مهم دیگری که از اهالی محله خواهیم می‌کنیم ما را در رفع آن یاری کنید، وجود ته‌سیگارهای رها شده در گوشه و کنار محله است. بارها و بارها در حین کار دیده شده که این ته‌سیگارهای رها شده توسط پرندگان یا گربه‌ها به جای غذا خورده می‌شود و جان آنها به خطر می‌افتد. همسایه‌های عزیز فراموش نکنید که زباله‌های خود را ساعت ۹ شب بیرون بگذارید تا به موقع توسط کارگران خدمات شهری جمع‌آوری شود.

میز خبر

خرید ماسک برای نیازمندان با کمک «خبر مؤثر»

«خبر مؤثر» عنوان پویشی است که با هدف تهیه ماسک برای نیازمندان در ایستگاه‌های مترو راه‌اندازی شده است. شیوع بیماری کرونا هر چند سبب ایجاد فاصله‌های اجتماعی شد، اما بیش از گذشته دل‌ها را به هم نزدیک کرد و پویش‌های خیرخواهانه متعددی برای دستگیری از نیازمندان راه‌اندازی شد. «خبر مؤثر» نمونه‌ای از همین پویش‌هاست که با هدف تشویق شهروندان به کارهای خیر و خدایسندانه، تأمین ماسک برای نیازمندان و حمایت از زنان سرپرست خانواری که ماسک‌ها را دوخته‌اند، راه‌اندازی شده است.

مرحله نخست این طرح در ایستگاه مترو چهارراه ولی‌عصر (عج) اجرا و با استقبال خوب شهروندان مواجه شد. «زهره بهروز آذر» مدیرکل امور بانوان شهرداری تهران که از بنیان این پویش است، با ابراز رضایت از استقبال شهروندان گفت: «ماسک‌ها توسط زنان سرپرست خانوار دوخته شده است که پس از ضدعفونی، بسته‌بندی می‌شود و در اختیار مردم قرار می‌گیرد. شهروندان هم با خرید آنها و اهدای ماسک به نیازمندان، از هر دو قشر حمایت می‌کنند.»

این کار همچنان ادامه دارد و به گفته بهروز آذر در ۷۷ ایستگاه پر تردد مترو و ایستگاه‌های بی‌آر.تی در حال انجام است.

این پویش به همت معاونت اجتماعی و فرهنگی شهرداری منطقه ۶ در بازارهای تره‌بار این منطقه هم اجرا می‌شود. «حبیب‌الله غفوری» معاون اجتماعی و فرهنگی شهردار منطقه با اعلام این خبر گفت: «شهروندان برای تهیه مایحتاج زندگی از بازارهای روز خرید می‌کنند. بنابراین این بازارها بهترین مکان برای جلب مشارکت شهروندان در کارهای خیر هستند.»

به گفته او، این روزها تعدادی زیادی از زنان سرپرست خانوار مشغول دوخت ماسک هستند: «آنها برای تأمین مخارج زندگی باید ماسک‌ها را بفروشند. بنابراین با راه‌اندازی این پویش در بازارهای تره‌بار منطقه از یک سو زمینه مشارکت شهروندان در کارهای خدایسندانه فراهم می‌شود و از سوی دیگر زنان سرپرست خانوار ماسک‌های تولیدی خود را به فروش می‌رسانند.»

۲۵

نفر از ساکنان منطقه ۶ با شهردار منطقه دیدار کردند. این ملاقات با رعایت فاصله‌گذاری اجتماعی انجام شد و در آن شهروندان مشکلاتی را که در زمینه‌های مالی، شهرسازی و اجرای احکام داشتند، مطرح کردند و «تورج فرهادی» شهردار منطقه ۶ حرف‌های اهالی را شنید و به معاونان و مدیران مربوط دستور رسیدگی داد.

۱۶۰۰۰

تن آسفالت سال گذشته برای مرمت و اصلاح روکش آسفالت معابر در محله‌ها استفاده شده است. به گفته «علی شاه‌حسینی» معاون فنی و عمران شهردار منطقه ۱۱، در فاز اول آسفالت خیابان‌های غفاری، کاشانی، معیری، قزوین و قلمستان مرمت شد و در فاز دوم هم این کار در خیابان کارگر انجام می‌شود.

خبر

ورزش در بن بست دیدار

زمین بایر جنب بن بست دیدار در راستای خدمت‌رسانی مطلوب به شهروندان، تبدیل به زمین بازی شده است.

شهردار ناحیه ۵ منطقه ۶ با اعلام این خبر گفت: «این زمین بایر طی سال‌های گذشته به فضای بی‌دفاع شهری تبدیل شده بود و اهالی از این بابت گلایه‌مند بودند. بنابراین با هماهنگی‌های انجام‌شده و حمایت شهردار منطقه، این زمین به یک فضای ورزشی مناسب تبدیل شده است.»

«فرزاد هنروز» ادامه داد: «این زمین به رشته‌های ورزشی چون فوتبال، بسکتبال، والیبال و تنیس روی میز اختصاص داده شده است که پس از اجرا و اتمام طرح‌های فاصله‌گذاری اجتماعی به‌زودی به بهره‌برداری می‌رسد و در اختیار شهروندان قرار می‌گیرد.»

شهردار ناحیه ۵ در ادامه به توسعه فضای سبز محله دوستان هم اشاره و عنوان کرد: «برای توسعه فضاهای سبز محله دوستان از حاشیه بزرگراه شهید همت تا منظرگاه تونل رسالت، فضای مناسبی وجود دارد که قرار است به تفرجگاه تبدیل شود.» به گفته او برنامه‌ریزی برای ایجاد این تفرجگاه در حال انجام است.

www.Rahnama.com

غرب

۶۶۸۶۷۹۶۴	آزادی
۴۴۰۷۴۰۳۳	آیت ... کاشانی
۴۴۰۵۱۳۱۷	بلوار فردوس
۴۴۴۳۵۷۲۷	پونک
۶۶۹۴۰۵۳۸	توحید
۴۴۵۶۱۳۳۳	تهرانسر
۴۴۱۴۶۶۳۳	دهکده المپیک
۸۸۲۶۵۵۵۳	جلال آل احمد
۴۴۴۷۲۷۱۲	جنت آباد
۴۴۱۶۶۸۹	ستارخان
۸۸۶۹۶۰۱۰	سعادت آباد
۴۴۳۳۵۹۶۶	شهران
۴۴۶۶۵۹۴۹	شهرک اکباتان
۸۸۳۷۲۹۷۱	شهرک غرب
۴۴۰۷۹۰۰۵	صادقیه
۲۲۰۶۱۸۷۷	فرحزاد
۴۴۳۳۵۹۶۵	فلکه اول شهران
۴۴۰۷۹۰۰۶	فلکه دوم صادقیه
۴۴۱۴۶۶۳۰	میدان المپیک
۶۶۴۳۰۹۰۳	نواب
۶۶۳۷۹۱۵۱	هاشمی

دفاتر بازاریابی نیازمندیها

۴۴۰۰۶۵۶۹	اشرفی اصفهانی
۸۸۵۰۵۰۱۱	اندیشه
۶۶۴۳۴۰۲۸	جمائزاده
۸۸۰۵۷۳۶۰	جهان آرا
۸۸۱۷۷۵۳۶	چهارراه قصر
۶۶۴۰۰۸۸۳	چهارراه ولیعصر
۸۸۹۳۳۷۰۰	سهروردی جنوبی
۵۶۷۹۱۴۷۳	شهر پرد
۷۶۳۴۵۶۰۴	شهر پردیس
۵۶۴۳۸۴۴۴	رباط کریم
۸۸۸۰۶۱۴۲	گریخان
۴۴۲۷۶۰۹۱	مرزداران

تلفن دفاتر قبول آگهی

دفتر مرکزی پذیرش

۸۸۳۱۱۹۱۹

شمال

۲۲۸۴۷۳۲۶	قلهک	۲۲۰۲۰۴۵۰	پارک وی	۸۸۷۵۳۴۰۱	آرژانتین
۲۲۹۸۴۳۸۸	لویزان	۲۲۸۵۱۱۰۰	پاسداران	۲۲۰۳۴۴۴۱	آفریقا
۸۸۰۳۲۷۷۱	ملاصدرا	۲۲۲۱۸۸۱۲	تجربیش	۲۲۲۹۸۲۶۱	اقدسیه
۲۶۴۰۴۲۲۹	میرداماد	۲۲۶۱۴۲۴۳	دولت	۲۲۲۰۹۵۷۱	اندرزگو
۸۸۷۷۹۹۴۱	ونک	۲۲۸۵۲۶۰۰	شریعتی شمال	۲۲۰۴۷۹۳۱	پارک ملت

مرکز

۶۶۴۳۴۹۵۹	فاطمی	۸۸۷۴۳۹۹۰	سهروردی	۳۳۵۰۳۵۲۵	امین حضور
۶۶۷۱۱۷۱۷	فردوسی (۱)	۸۸۷۵۶۶۶۱	سهروردی شمالی	۶۶۴۹۷۲۸۰	انقلاب
۶۶۷۱۳۴۸۴	فردوسی (۲)	۲۲۸۴۸۱۹۱	سید خندان	۵۵۶۰۴۹۵۵	بازار
۶۶۷۰۱۴۱۵	لاله زار نو	۸۸۴۳۵۷۶۹	شریعتی	۳۳۱۱۶۶۵۶	بهارستان
۷۷۵۲۶۰۴۴	میدان سپاه	۸۸۷۵۵۳۳۰	شهید بهشتی	۶۶۴۰۱۴۷۹	جمهوری
۸۸۹۶۳۳۸۵	میدان ولیعصر	۸۸۷۵۵۳۳۰	شهید بهشتی	۶۶۷۰۱۸۱۷	حافظ
۸۸۸۴۴۰۶۵	هفت تیر	۸۸۹۰۳۵۵۶	شهید مطهری	۳۳۹۳۷۳۹۹	سعدی
۸۸۰۶۳۷۵۴	یوسف آباد	۸۸۸۰۲۵۶۴	ظالقانی	۸۸۳۲۳۳۷۸	سمیه

حومه تهران

۲۶۵۵۱۴۹۰	لوااسانات	۶۵۲۶۶۳۷۶	شهریار	۵۶۱۴۹۴۰۰	اسلامشهر
۳۶۲۷۸۵۴۵	ورآمین	۰۴۶۳۲۳۳۴۰۴۳	کرج	۷۶۳۴۰۳۴۴	دماوند

تلفن پذیرش آگهی ۱۸۱۹ شبانه روزی

Rahnamamedia

شرق

۳۳۸۰۸۰۶۹	افسریه
۷۷۲۹۸۴۵۱	بلوار پروین
۳۳۷۹۳۰۲۳	پیروزی
۷۷۸۸۸۷۷۷	تهرانپارس
۷۷۹۰۲۶۴۶	تهران نو
۷۷۳۰۷۸۳۰	حکیمیه
۳۳۸۳۹۲۰۲	خاوران
۳۳۸۰۸۸۸۴	سه راه افسریه
۲۲۵۳۲۴۴۷	رسالت
۷۷۲۰۷۹۳۹	فرجام
۷۷۳۷۱۷۰۰	قنات کوثر
۲۲۵۰۱۸۷۹	مجیدیه
۷۷۵۰۰۵۸۳	میدان امام حسین
۷۷۹۴۴۴۴۷	نارمک
۳۳۶۹۶۰۶۰	نبرد
۷۷۸۴۴۰۱۴	نظام آباد
۷۷۹۸۰۹۷۰	نیروی هوایی

جنوب

۵۵۳۷۵۰۴۱	امیریه
۳۳۵۲۲۱۸۶	خراسان
۵۵۰۵۵۰۱۰	خرانه بخاراایی
۳۳۷۶۷۵۱۶	دولت آباد
۵۵۷۳۳۴۳۵	سه راه آذری
۵۵۰۵۰۴۲۴	شوش
۵۵۹۵۱۲۶۹	شهرری
۵۵۸۶۳۲۶۲	عیدل آباد
۵۵۶۵۱۰۲۴	کارگر جنوبی
۵۵۸۱۷۴۰۸	مولوی
۶۶۲۸۷۶۱۹	مهرآباد
۵۵۰۷۹۴۰۰	نازی آباد
۵۵۸۱۵۵۰۲	وحدت اسلامی
۶۶۶۲۱۹۰۱	یافت آباد
۰۹۳۰۱۱۰۱۸۱۹	بهشت زهرا

برای
نخستین
بار در مدارس
مناطق مرکزی
اجرا می‌شود

اشتراک رایگان بیدود برای مشیت ۱۳

زینب زینالزاده

«بیدود» عنوان دوچرخه‌های نارنجی است که شهروندان به‌طور اشتراکی از آنها استفاده می‌کنند و به همین دلیل دوچرخه‌های اشتراکی هم نامیده می‌شوند. این وسیله حمل‌ونقل پاک با هدف کاهش آلودگی هوا و کم کردن بار ترافیک، وارد ناوگان حمل‌ونقل همگانی شده است. به دلیل محبوبیت بیدود بین مردم، امسال برای نخستین بار طرح ویژه دانش‌آموزی برای استفاده نوجوانان بالای ۱۳ سال از این دوچرخه‌ها اجرا می‌شود.

سبب شیوع چاقی بین آنها می‌شود، بنابراین استفاده از دوچرخه که یک وسیله ورزشی هم محسوب می‌شود، دانش‌آموزان را به تحرک و جنب‌وجوش ترغیب می‌کند. همچنین استفاده از دوچرخه نیازمند رعایت برخی از اصول و قوانین است که احترام به همین قوانین زمینه‌ساز آشنایی دانش‌آموزان با سبک زندگی قانونمند را فراهم خواهد کرد. به گفته عسگری‌پور، پلیس راهور، معاونت حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری مناطق و والدین و دانش‌آموزان در این طرح مشارکت دارند. علاوه بر تعداد محدودی دوچرخه که در اختیار مدیران مدارس قرار گرفته، تسهیلاتی هم برای خرید دوچرخه به دانش‌آموزان داده می‌شود. عسگری‌پور می‌گوید: «با توجه به وسعت کار قطعاً با کمبودهایی مواجه خواهیم شد. بنابراین درصددیم تا با ارائه تسهیلاتی چون وام خرید دوچرخه یا معرفی مکان‌هایی که با تخفیف ویژه دوچرخه در اختیار دانش‌آموزان قرار می‌دهند، زمینه را برای اجرای بهتر و گسترده‌تر طرح فراهم کنیم.»

دوچرخه‌های نارنجی در خدمت دانش‌آموزان

قرار بود مدیران شهری تسهیلاتی برای خرید دوچرخه به دانش‌آموزان ارائه دهند. کارشناسان پس از بررسی‌های لازم به این نتیجه رسیدند که از امکان دوچرخه‌های بیدود استفاده کنند و این کار با مشارکت خوب مسئولان شرکت بیدود انجام شد. به گفته «یعقوب آزاده‌دل» مدیر واحد توسعه حمل‌ونقل پاک معاونت حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری تهران، دانش‌آموزان مقطع دبیرستان که بالای ۱۳ سال هستند، می‌توانند به مدت یک سال از خدمات دوچرخه‌های بیدود استفاده کنند.

مهر سال گذشته بود که همزمان با نواخته شدن «زنگ مدرسه» طرحی با عنوان «زنگ دوچرخه» شروع شد. مدارس منطقه ۱۱ هدف این طرح بودند و قرار شد دانش‌آموزان دبیرستان‌های پسرانه از جمله مدارس ابوعلی سینا، هنرستان شهید قدوسی و دبیرستان‌های آیت‌الله سعیدی و چمران و ۱۵ شهریور، برای رفت‌وآمد به مدرسه به جای سرویس از دوچرخه استفاده کنند. تأمین دوچرخه برای دانش‌آموزان، مهم‌ترین کاری بود که در طرح زنگ دوچرخه باید انجام می‌شد. بنابراین ۳۱ دستگاه دوچرخه توسط معاونت حمل‌ونقل شهرداری منطقه ۱۱ تهیه شد و در اختیار مدیران مدارس قرار گرفت. دانش‌آموزان استقبال بسیار خوبی از این طرح کردند، اما محدود بودن دوچرخه‌ها مشکلاتی ایجاد کرد. «مریم عسگری‌پور» کارشناس سازمان حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری تهران در گفت‌وگو با خبرنگار ما از تداوم این طرح و انجام کارهای لازم برای جایگزین کردن دوچرخه به جای سرویس مدارس خبر می‌دهد و می‌گوید: «مطالعات اولیه طرح زنگ دوچرخه به پایان رسیده است و ۲۰ مدرسه در مناطق ۶، ۷، ۱۱ و ۱۲ انتخاب شده‌اند که مرحله اول در مدارس مناطق ۶ و ۱۱ اجرا می‌شود.» به گفته او با اجرای این طرح، دانش‌آموزان می‌آموزند که باید از کلاه ایمنی استفاده کنند و در مسیرهای امن رکاب بزنند و به قوانین احترام بگذارند.

عسگری‌پور به نقش استفاده از دوچرخه در سبک زندگی سالم اشاره و عنوان می‌کند: «کم‌تحرکی دانش‌آموزان

بیدود در خدمت مدارس منطقه ۶

امسال مدارس پسرانه منطقه ۶ به جمع مدرسی که دانش‌آموزانشان می‌توانند از دوچرخه‌های بیدود استفاده کنند، اضافه می‌شود و دانش‌آموزان پس از ریشه‌کنی بیماری کرونا و بازگشایی مدارس و شروع سال تحصیلی می‌توانند با دوچرخه به مدرسه بروند. «محمدعندلیب» معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهردار منطقه ۶ با ابراز خرسندی از اجرای این طرح می‌گوید: «ارائه کارت عضویت به دانش‌آموزان و استفاده رایگان یکساله از دوچرخه‌های اشتراکی، بهترین عامل برای ترغیب این قشر به دوچرخه‌سواری و توسعه حمل‌ونقل پاک در جامعه است.» به گفته او تعداد مدارس مشخص نشده است: «طبق بخشنامه ارائه‌شده در مرحله اول پسران دبیرستانی که کمتر از سرویس استفاده می‌کنند، می‌توانند در این طرح شرکت کنند.» دانش‌آموزان پسر منطقه ۶ برای ثبت‌نام و دریافت کارت عضویت دوچرخه‌های اشتراکی با همراه داشتن کپی کارت ملی و شناسنامه می‌توانند به بوستان آموزش ترافیک شیخ‌بهایی در شهرک والفجر مراجعه کنند. دانش‌آموزان منطقه ۱۱ هم به اداره آموزش شهروندی در ساختمان شماره ۲ شهرداری منطقه بروند و با ارائه مدارک، ثبت‌نام کنند.»

شرایط عضویت بیدود

برای عضویت البته شرایطی وجود دارد. دانش‌آموزان نباید عضو بیدود باشند. همچنین افرادی که مایل به دریافت کارت عضویت هستند، باید تلفن هوشمند داشته باشند تا بتوانند از اپلیکیشن بیدود استفاده کنند. کارت عضویت برای یک سال صادر می‌شود و پایان سال دیگر اعتبار نخواهد داشت. البته دانش‌آموزانی که دوچرخه‌سواری بلد نیستند از این طرح بی‌بهره‌نمی‌مانند و به گفته مدیر واحد توسعه حمل‌ونقل پاک معاونت حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری تهران، می‌توانند به سایت courses.studentbike.ir مراجعه و در کلاس‌های آموزش مجازی شرکت کنند.

تخفیف ویژه دانش‌آموزان

دانش‌آموزان و معلمان برای استفاده رایگان از دوچرخه‌های بیدود باید کارت عضویت داشته باشند. هزینه کلی برای استفاده عموم از این دوچرخه‌ها شامل هزینه عضویت یکساله و بیمه و دیگر هزینه‌ها در مجموع ۱۲۹ هزار و ۵۰۰ تومان است که دانش‌آموزان با پرداخت ۱۰ هزار تومان کارت عضویت می‌گیرند و به مدت یک سال می‌توانند رایگان از دوچرخه‌های بیدود برای رفت‌وآمد به مدرسه استفاده کنند.

پس از اتمام مرمت توسط شرکت توسعه فرهنگی شهرداری تهران

منزل اخوان ثالث میزبان شهروندان می‌شود

زیب زینب زینالزاده

پلاک شماره ۲۱ کوچه خجسته در خیابان فاطمی، خانه‌ای قدیمی متعلق به دهه ۴۰ است که «مهدی اخوان ثالث» در آن زندگی می‌کرد. زمان دقیقی از سال ساخت این خانه در دست نیست، اما مهر سال ۱۳۸۲ در لیست آثار ملی ایران ثبت شده است. شهرداری منطقه ۶ سال‌ها قبل آن را تملک کرد تا پس از مرمت به «خانه موزه مهدی اخوان ثالث» تبدیل شود، وقفه‌ای در عملیات عمرانی پیش آمد تا اینکه شهریور سال ۱۳۹۷ این ملک در اختیار شرکت توسعه فضاهای فرهنگی شهرداری تهران قرار گرفت و پس از اتمام فاز مطالعاتی، عملیات عمرانی آن شروع شد.

مهدی اخوان ثالث، دهم اسفند ۱۳۰۷ در مشهد به دنیا آمد. علاقه زیادی به ادبیات و شعر و شاعری داشت و به دنبال علاقه‌اش رفت و به شاعر پرآوازه و موسیقی‌پژوه ایران تبدیل شد. اخوان ثالث در شعر کلاسیک فارسی بسیار توانا بود و پس از مدتی به شعر نو هم گرایش پیدا کرد. در سال پایانی عمرش از طرف خانه فرهنگ معاصر آلمان به این کشور دعوت شد و برای مدتی در آنجا زندگی کرد. او شهریور ۱۳۶۹ به تهران بازگشت و ۴۰ روز از بازگشتش به کشور نمی‌گذشت که دیده از جهان فروست و در توس، کنار آرامگاه فردوسی، به خاک سپرده شد. منزل او در خیابان فاطمی به دلیل قدمت و معماری خاصی که دارد، مورد توجه فرهنگ‌دوستان قرار گرفت و برای حراست و نگهداری از آن که یادگار اخوان ثالث است، خواستار ثبت ملی آن شدند.

این خانه سال‌ها بدون استفاده بود تا اینکه فرزندش «مزدک اخوان ثالث» و چند عضو شورای شهر تهران خواستار تعیین تکلیف این خانه شدند. همین پیگیری‌ها سبب شد شهرداری منطقه ۶ خانه را در اختیار شرکت توسعه فضاهای فرهنگی شهرداری تهران قرار دهد تا به خانه موزه تبدیل شود.

به گفته مدیرعامل شرکت توسعه فضاهای فرهنگی شهرداری تهران، شهریور سال گذشته همزمان با سالگرد درگذشت این شاعر پرآوازه کشور، عملیات مرمت و احیای خانه موزه شروع شد.

«علیرضا آقایی» با اشاره به سختی احیای هویت تاریخی خانه می‌گوید: «مرمت و بازسازی بناهای تاریخی که ثبت ملی شده‌اند، کار دشواری است و کارها باید با ظرافت انجام شود تا خدشه‌ای به هویت تاریخی بناها وارد نشود. بنابراین در مرمت خانه اخوان ثالث هم تلاش می‌کنیم تا ماهیت معماری و حس و حال تاریخی آن تغییر نکند و مردم با حضور در این خانه موزه، حس کنند در تاریخ قدم می‌زنند.» او ادامه می‌دهد: «امیدواریم موزه‌آرایی این خانه به نحو احسن انجام شود و از آن به‌عنوان مرکز فرهنگی بهره‌برداری کنیم.» آشنایی با آثار شاعر در قالب خانه موزه اخوان ثالث، برگزاری نشست‌های ادبی مستمر و دوره‌ای و حفظ و نگهداشت آثار، لوازم و وسایل شخصی شاعر در فضایی که به آن تعلق دارد، نتایج مرمت، احیا و تبدیل این خانه به مرکز فرهنگی خواهد بود.

مرمت یا حداقل هزینه‌ها

مراحل مرمت خانه موزه مهدی اخوان ثالث با نظارت رئیس هیئت‌مدیره شرکت توسعه فرهنگی شهرداری تهران، انجام می‌شود. او می‌گوید: «مرمت و احیای این خانه با استفاده از ظرفیت‌های موجود در شرکت انجام می‌شود و به همین دلیل حداقل برآورد هزینه برای آن پیش‌بینی شده است.»

«احمد استادباقر» ادامه می‌دهد: «امیدواریم در مراحل مختلف مرمت این بنای ملی هماهنگی و انسجام میان عوامل اجرایی وجود داشته باشد و بتوانیم کارهای موزه‌آرایی را به نحو احسن انجام دهیم.» شهرداری تهران تاکنون خانه موزه «جلال آل‌احمد» و «سیمین دانشور» را مرمت و احیا کرده است.

بازدید اعضای شورای شهر تهران از خانه اخوان ثالث

«محمدجواد حق‌شناس» و «الهام فخاری» دو عضو شورای اسلامی شهر تهران، اوایل امسال به خانه مهدی اخوان ثالث رفتند و در جریان مراحل مرمت قرار گرفتند. حق‌شناس با ابراز خرسندی از روند مرمت و احیای این بنای ارزشمندی ملی می‌گوید: «مرمت و احیای خانه‌های مشاهیر ادبی و هنری به تقویت پایه‌های فرهنگی کشور بسیار کمک می‌کند.» او ادامه می‌دهد: «توسعه زیرساخت‌های فرهنگی از طریق بازسازی خانه مشاهیر و هنرمندان شهر، کارهای ارزشمندی است که توسط شرکت توسعه فضاهای فرهنگی شهرداری تهران پیگیری می‌شود.» فخاری با ابراز رضایت از توجه به نما و محتوا در مرمت خانه اخوان ثالث می‌گوید: «نکته مهم در مرمت بناهای تاریخی حفظ و حراست از اصالت بناست. در این خانه موزه هم متولیان تلاش کرده‌اند علاوه بر اصالت در مرمت به اندیشه‌های مالک هم توجه داشته باشند. تلفیق این دو قطعاً نتایج بهتری در پی خواهد داشت.» خانه مهدی اخوان ثالث در برگیرنده کلیه آثار پژوهشی و تحقیقاتی، یادمان‌ها، هدایا، دست‌نوشته‌ها، کتب و مجلات، تصاویر و فیلم‌ها و گفت‌وگوها و دیگر آثار مادی و معنوی مرتبط با این ادیب فرزانه است که توسط تیم‌های تحقیقاتی، ادیبان، فرهیختگان، دانشمندان، خانواده، نزدیکان و دوستان مهدی اخوان ثالث در اختیار این مجموعه قرار گرفته و به‌زودی در معرض دید عموم قرار می‌گیرد.

دبستان و پیش دبستان پسرانه غیردولتی بشارت موعود (عج)

اگرز

دین، دانش، ورزش

هدف

تربیت انسان کامل

روشنی

آموزش مفهومی با تکیه بر هوش هیجانی

- خوشنویسی
- رباتیک
- کامپیوتر
- مهارت

- تفکر
- خلاقیت
- زبان
- المپیاد علمی

مسیر ۱) خیابان شیخ بهایی جنوبی، بلوار آزادگان خیابان ۲۵ شرقی پلاک ۴۲

مسیر ۲) خیابان کارگر شمالی، انتهای خیابان ۲۰، بلوار آزادگان، خیابان ۲۵ شرقی پلاک ۴۲

www.besharatemooud.ir

[besharatemooud.ir](https://www.instagram.com/besharatemooud.ir)

۰۹۳۸ ۲۱ ۳۷۵۰۳

۸۸ ۰۷ - ۶۸ ۰۰ ۴۰۶

بیمارستانی، تهیه انواع ماسک‌های معمولی، n95 و p100، ماسک‌های تخصصی و ماسک‌های سه‌لایه، تهیه دستگاه اکسیژن‌ساز، تأمین مواد ضدعفونی‌کننده دست و تجهیزات و تهیه دستکش و دستگاه تست و کیت‌هایی مخصوص برای تشخیص بیماری کرونا، با توجه به نیاز بیمارستان‌های درگیر با کرونا به ویژه بیمارستان فیروزگر، حضرت رسول (ص) و اکبرآبادی از جمله کارهایی بوده که انجام داده‌ایم.»

مقدم مبارزه با بیماری انجام وظیفه می‌کنند خدمت کنیم.»
به گفته او، خدمت‌رسانی به مدافعان سلامت فقط شامل کادر درمانی و بیمارستانی شهر تهران نمی‌شود و آنها بیمارستان‌های مناطق کم‌برخوردار کشور را هم پوشش می‌دهند.

مؤسس مؤسسه مهر گیتی با اشاره به ۳ بیمارستان می‌گوید: «بیمارستان‌های فیروزگر، اکبرآبادی و حضرت رسول (ص)، بیش از سایر بیمارستان‌ها درگیر خدمت‌رسانی به بیماران کرونایی هستند و به همین دلیل حمایت از مدافعان سلامت این بیمارستان در اولویت کارهایمان قرار گرفت.»

به گفته گیتی‌نژاد، توزیع ۲ هزار لیتر آب ژاول برای ضدعفونی کردن بیمارستان‌ها بخشی از فعالیت این مؤسسه بوده است: «تهیه ساق دست و پا، شیلد بیمارستانی، شیلد محافظ صورت، تأمین عینک تخصصی، تهیه و دوخت انواع گان‌های معمولی، سرهمی، قابل شست‌وشو، شمعی و

فعالیت مؤسسه مهر گیتی بر مدرسه‌سازی و خدمت‌رسانی به دانش‌آموزان متمرکز شده است. «زهره گیتی‌نژاد» می‌گوید: «حمایت از دانش‌آموزان محروم هدف اصلی مؤسسه است. برایمان فرقی نمی‌کند این دانش‌آموزان در کدام شهر یا استان زندگی می‌کنند. مناطق کم‌برخوردار اولویت دارند و تلاش می‌کنیم لوازم مورد نیاز این دانش‌آموزان را شناسایی و با حمایت خیرین، آنها را تهیه کنیم و به دستشان برسانیم.»

خدمت‌رسانی مؤسسه بعد از شیوع بیماری کرونا تغییر کرده است. گیتی‌نژاد در این مورد می‌گوید: «بعد از شیوع کرونا در کشور، به‌طور موقت ارائه خدمات آموزشی را متوقف کردیم تا بتوانیم منسجم‌تر و متمرکزتر به حمایت از مدافعان سلامت که در خط

تجهیز بیمارستان‌ها

عدد کولر	۹
عدد یخچال	۱
عدد ونتیلاتور	۳
عدد قهوه‌ساز	۴
عدد کسپول اکسیژن	۷۰
دستگاه تست الایزا	۲
عدد ماسک	۴۳۶۰۰
عدد عینک مخصوص	۶۰
عدد جفت دستکش لاتکس	۵۰۰۰
عدد مایع ضدعفونی	۸۱۸۰
عدد گان	۹۱۳۰
عدد شیلد	۳۴۸۵
عدد حمایت کادر درمانی با تجهیزات پزشکی	۹۱۳۰

کمپینی که برای حمایت از مدافعان سلامت تشکیل شده است

تو مراقب بیماران باش من مراقب تو

زیب زینالزاده

مؤسسه مهر گیتی چند سالی است که با هدف رفع تبعیض و حمایت از دانش‌آموزان محروم و از بین بردن فقر فرهنگی، فعالیتش را با کار ساخت مدرسه، ارسال کتاب و نوشت‌افزار برای دانش‌آموزان محروم و حمایت از آنها با اعطای بورسیه‌های آموزشی، شروع کرده است. این مؤسسه تاکنون ۳۶۰ مدرسه ساخته و ۴ هزار دانش‌آموز و دانشجوی بورسیه کرده است. با شیوع بیماری کرونا، خدمت‌رسانی به مدافعان سلامت در رأس کارهای مؤسسه قرار گرفت و کمپین «تو مراقب بیماران باش، من مراقب تو» راه‌اندازی شد. کمک‌های جمع‌آوری شده از طریق این کمپین به دست مدافعان سلامت که در بیمارستان‌های فیروزگر و اکبرآبادی فعالیت می‌کنند، می‌رسد. «زهره گیتی‌نژاد» مؤسس مؤسسه مهر گیتی در گفت‌وگو با خبرنگار ما در این باره بیشتر توضیح می‌دهد.

تشکیل کمیته برای خدمت‌رسانی

کمیته هم سفره: تهیه ۲ هزار کارت خرید و توزیع آن در میان زنان سرپرست خانوار
کمیته یک نسخه برای تو: جمع‌آوری نامه‌ها و دلنوشته‌ها از هنرمندان و تبدیل آنها به کتاب و هدیه به کادر درمانی
کمیته مدرسه آنلاین: سازمان جمع‌آوری تبلت و گوشی‌های هوشمند بلااستفاده از طریق خیران و توزیع آنها در میان دانش‌آموزان محروم‌ترین

فضاهای عمومی و زندان‌ها

۲۰۰۰ ماسک
۲۱۹۵۰ لیتر الکل
۳۱۰ دستگاه سمپاش

اقتشار آسیب پذیر

۱۰۰۰ لیتر مایع ضدعفونی
۲۰۰۰ بن خرید

عکس: محسن دانگ

۱۲
منطقه

ابتکار شهرداری منطقه ۱۲ در جمع‌آوری زباله‌های تفکیک شده از ادارات طی سال گذشته

آبدارچی‌ها ۷۰ تن پسماند خشک تحویل دادند

فاطمه عسگری نیا

طرح تفکیک زباله‌ها از مبدأ، یکی از طرح‌های مهم و بزرگ شهرداری است که با وجود تبلیغات گسترده پیرامون آن و دعوت از شهروندان برای مشارکت در اجرا تا به حال نتیجه مطلوبی نداشته است. شهرداری منطقه ۱۲ در اقدامی نو سعی کرده با پیشگامی در این عرصه الگویی برای سایر مناطق باشد. تفکیک زباله‌های خشک، در آبدارخانه ساختمان‌های اداری طرحی است که شهرداری منطقه ۱۲ در طول یک سال گذشته اجرا کرده و دستاوردهای خوبی هم به همراه داشته است.

روزانه صدها کیلو زباله خشک که مهم‌ترین آنها کاغذهای باطله است، در دستگاه‌های اجرایی و ادارات دولتی تولید می‌شود که تفکیک آنها از مبدأ می‌تواند دستاوردهای خوبی برای شهر به همراه داشته باشد. منطقه ۱۲ یکی از مناطق بزرگ پایتخت است که بخش قابل توجهی از دستگاه‌های اجرایی دولتی و سفارتخانه‌های خارجی را در خود جای داده است؛ مراکزی که روزانه صدها کیلو زباله خشک در آنها تولید می‌شود. سال‌های سال زباله‌های این مراکز همراه دیگر زباله‌های جمع‌آوری می‌شود، اما این روند از بهمن سال ۱۳۹۷ تا اسفند سال ۱۳۹۸ متوقف شد تا کار تفکیک زباله‌های خشک تولیدی در این ساختمان‌ها با کمک کارکنان فعال در آبدارخانه‌ها دنبال شود.

جمع‌آوری ۷۰ تن پسماند ارزشمند

طرح جمع‌آوری زباله‌های خشک و تفکیک آنها در آبدارخانه‌ها ابتکار حوزه معاونت خدمات شهری و محیط‌زیست شهرداری منطقه ۱۲ است. «محمد رضا ندولو» معاون خدمات شهری و محیط‌زیست شهردار منطقه ۱۲، درباره این طرح می‌گوید: «سالیان سال بود طرح تفکیک از مبدأ زباله‌ها را دنبال می‌کردیم، اما به اهداف خود نمی‌رسیدیم. به این نتیجه رسیدیم که بهتر است به جای شعار دادن شهرداری در اجرای این طرح پیشقدم شود و با تفکیک زباله‌ها در ادارات تابعه شهرداری و غیره بکوشیم الگویی برای مردم باشیم.» او ادامه می‌دهد: «کار تفکیک زباله‌ها از مبدأ از بهمن سال ۹۷ در ۹۴ ساختمان اداری منطقه ۱۲ کلید خورد. از این تعداد ۴۲ ساختمان مربوط به ادارات تابعه شهرداری بود و بقیه آنها سایر دستگاه‌های اجرایی یا سفارتخانه‌ها بودند.» به گفته معاون خدمات شهری و محیط‌زیست

اجرای این طرح، تمام زباله‌های تولیدی در ساختمان اعم از تر و خشک با هم جمع‌آوری می‌شود و ما به ارزش زباله‌ها واقف نبودیم، اما از یک سال گذشته با اجرای طرح تفکیک زباله‌های خشک اداره به ارزش این زباله‌ها پی برده‌ام.» این آبدارچی طوری از تمرکزش بر کار تفکیک زباله‌های خشک ساختمان سخن می‌گوید که گویا مهم‌ترین رسالت امروز او در این بخش خلاصه می‌شود. افغان ادامه می‌دهد: «از روزی که کار تفکیک زباله‌ها را در اداره شروع کرده‌ام، همین روند را در خانه هم دنبال می‌کنم. علاوه بر این در بین دوستان و آشنایان هم این کار را تبلیغ می‌کنم.» غنی می‌گوید: «تمامی کارکنان آبدارخانه‌ها دارای کارت اعتباری به این منظور هستند و در ازای زباله‌ای که تحویل می‌دهند این کارت شارژ می‌شود. همین مسئله انگیزه‌ای برای جمع‌آوری کامل زباله‌های خشک شده است.» «حسین مؤمنی» یکی دیگر از آبدارچی‌هایی است که در این طرح مشارکت دارد. او کارمند بخش اداره ساماندهی در شهرداری منطقه ۱۲ است

او می‌گوید: «۱۸ سال است در آبدارخانه مشغول کار هستیم. همیشه از اینکه مجبور بودم زباله‌ها را یک جا جمع‌آوری و از ساختمان خارج کنم ناراحت بودم، چون امکاناتی برای تفکیک زباله‌ها نداشتیم، اما وضعیت از حدود یک سال و نیم گذشته تغییر کرده و من با اشتیاق این کار را انجام می‌دهم.» حسین آقا هم امروز خودش یکی از مبلغان تفکیک از مبدأ زباله‌ها در خانه و محل‌های شده است «تفکیک زباله‌ها از مبدأ هم برای شهر خوب است و هم برای خانواده‌ها مقرون به صرفه است.» ایمانی یکی از کارمندان شاعل در ادارات دولتی منطقه ۱۲ در خصوص اجرای طرح تفکیک از مبدأ زباله‌های خشک در ساختمان‌های دولتی می‌گوید: «نه تنها آبدارچی‌ها که حتی کارمندان بخش‌های مختلف نیز سعی می‌کنند به نوعی در این طرح مشارکت داشته باشند. برای مثال در گذشته ما کاغذ را از سایر زباله‌ها جدا نمی‌کردیم، اما امروز با تأکید مسئولان آبدارخانه این کار در تمامی بخش‌های ادارات انجام می‌دهیم.»

شهردار منطقه ۱۲، با اجرای این طرح بالغ بر ۷۰ تن پسماند ارزشمند جمع‌آوری شده که با احتساب پرداخت هر کیلو ۸۰۰ تومان به مسئولان آبدارخانه‌ها، از بهمن

۹۷ تا اسفند ۹۸ در مجموع رقمی حدود ۵۶۰ میلیون تومان بابت جمع‌آوری این پسماندها به حساب آبدارچی‌ها واریز شده است.» ندولو با اشاره به مزایای اجرای طرح تفکیک زباله‌ها در ادارات دولتی منطقه می‌گوید: «برای اینکه نتایج بهتری از طرح بگیریم، لازم بود انگیزه‌ای برای مجریان آن ایجاد کنیم که تعریف کارت‌های اعتباری ویژه برای آبدارچیان به همین دلیل صورت گرفت.» گذشته از کارت اعتباری که هر ماه در ازای مقدار زباله‌های تفکیک‌شده، برای آبدارچی‌ها شارژ می‌شود، هر فصل از منتخبان این بخش هم بر اساس تناژ تحویلی قدرانی می‌شود. این رقابت باعث می‌شود تا آبدارخانه‌های ادارات با حساسیت بیشتری در این طرح مشارکت کنند.

توقف موقت طرح

طرح تفکیک از مبدأ زباله‌ها در آبدارخانه‌های ادارات دولتی منطقه ۱۲ مدتی است در سایه کرونا متوقف شده است، اما به گفته معاون خدمات شهری و محیط‌زیست شهرداری منطقه ۱۲ به محض عادی شدن شرایط، اجرای طرح دوباره از سر گرفته می‌شود. «غنی افغان» مسئول آبدارخانه اداره زیباسازی حوزه معاونت امور شهری شهرداری منطقه ۱۲ است، مرد میانسالی که ۲۰ سال سابقه کار در این شغل را دارد، اما فقط یک سال است که اقدام به بازیافت زباله‌های خشک و تر اداره می‌کند. غنی می‌گوید: «تا پیش از

کار تفکیک

زباله‌ها از مبدأ از

بهمن سال ۹۷

در ۹۴ ساختمان

اداری منطقه ۱۲

کلید خورد

غنی افغان

حسین مؤمنی

بان شهروندان، مدیران شهری را پس از سال‌هاست تا بازنگری در خیابان ولی‌عصر (عج) داشته‌اند. در این بازنگری قرار است هویت گذشته به این گورد و مردم با دیدن چهره جدید و البته ن باز هم لیخنند بزنند. قرار است درختان چنار س رهگذران بیابند و هوای تهران و این خیابان کند.

اقدامات از منطقه ۶

سیب‌هایی که گذر زمان در چهره خیابان (عج) ایجاد کرده در واقع عقبگرد یا بازگشت است. البته عقبگردی که قطعاً لذت‌بخش نیست و نخستین بار توسط مدیریت منطقه ۶ شد. به گفته «علیرضا علی‌بخشی» معاون ی و محیط‌زیست شهردار منطقه ۶، خیابان (عج)، میراث ملی است و باید از آن صیانت می‌گردد: «تنوع اقدامات انجام شده در خیابان (عج) چهره زیبای آن را مخدوش کرده است. سادات جدید تلاش می‌کنیم با هماهنگی و سازی، این خیابان را زیباتر و جذاب‌تر کنیم.» ولی‌عصر (عج) نقطه مرکزی تهران و به گفته شهردار منطقه ۶، پیشانی تهران باید از این ظرفیت برای تحقق شعار «تهران، مان محور» استفاده کرد. به گفته علی‌بخشی، اولیه درباره کارهایی که باید برای بهبود ی خیابان ولی‌عصر (عج) انجام شود، به اتمام رسیده و به‌زودی طرح‌های ارائه‌شده عملیاتی می‌شوند.

رفع آشفتگی بصری

تماشای انواع تابلوها در ابعاد مختلف و رنگ‌های متنوع و شکل و شمایل متفاوت، هرچند می‌تواند جذاب باشد، اما در طولانی‌مدت قطعاً به آشفتگی بصری می‌انجامد. به همین دلیل ساماندهی تابلوهای حاشیه خیابان ولی‌عصر (عج) مهم‌ترین کاری است که انجام می‌شود. علی‌بخشی می‌گوید: «کارهای انجام‌شده طی سال‌های اخیر، توسط پیمانکاران متفاوتی انجام شده و به همین دلیل شاهد تنوع تابلوها هستیم. حتی در برخی از نقاط تابلوهای عمودی که مغایر قوانین زیباسازی و شهرداری است، دیده می‌شود. با اجرای طرح همسان‌سازی تابلوها که کارهای آن در بخشی از راسته تجاری چهارراه ولی‌عصر (عج) شروع شده است، این آشفتگی بصری رفع می‌شود.»

فضای سبز

فضای سبز خیابان ولی‌عصر (عج) هم‌زیستی است که با هدف صیانت از میراث ملی و هویت تهران انجام می‌شود. به گفته شهردار منطقه ۶، محیط‌زیست شهردار منطقه ۶، چنار تنها گونه گیاهی کاشته‌شده در خیابان (عج) بود که در گذر زمان استفاده از گونه‌های فاوت از جمله عرعر یکپارچگی فضای سبز این را از بین برد. او می‌گوید: «با کاشت درختان چنار جدید تلاش می‌شود تا فضای سبز یکپارچه و یکدستی در این خیابان ایجاد شود. همچنین قرار است با ایجاد باغچه‌های طولی در

جهانی خیابان

پیگیری هستند و نامه‌های اولویت‌دار دوران ت موقت شده و مسئولان سازمان (عج) در سال جاری رقم بخورد.»

خیابان ولی‌عصر (عج) از گذشته تا کنون

تا سال ۱۲۷۰ خورشیدی تهران خیابانی به نام ولی‌عصر (عج) یا جاده شاهی نداشت. نخستین ساخت‌وسازها در حاشیه ولی‌عصر (عج) در شمال خیابان مولوی بعد از سال ۱۲۷۰ پی‌ریزی شد و به تدریج تا سال ۱۳۰۰ به سمت ولی‌عصر (عج) پیش رفت. در ابتدای قرن خورشیدی حاضر حوالی شمال خیابان ابوسعید هم ساخته شد، اما تا تجریش هیچ ساخت‌وسازی در محور امروزی خیابان ولی‌عصر (عج) انجام نشده بود. تا سال ۱۳۰۴ ساخت‌وساز در حوالی ولی‌عصر (عج) از ابوسعید تا خیابان سپه اندکی توسعه یافت، اما هسته اولیه خیابان ولی‌عصر (عج) از سال ۱۳۰۴ تا ۱۳۳۰ شکل گرفت. یعنی درست زمانی که رضاخان به قدرت رسیده بود و برای عزیمت از کاخ گلستان به سمت سعادت‌آباد دستور ساخت راه جدید را داد.

طی ۱۶ سال خیابان ولی‌عصر (عج) از محدوده‌ای بابر به راهی شاهی تبدیل شد. این جاده تا سال ۱۳۲۰ فقط در اختیار رضاخان بود و مردم نمی‌توانستند از آن عبور کنند. آن زمان تنها راه عبور مردم به سمت شمال تهران جاده قدیم شمیران بود که امروز به خیابان شریعتی معروف است. با آغاز ساخت ایستگاه راه‌آهن تهران در سال ۱۳۰۶ جنوب خیابان ولی‌عصر (عج) به میدان راه‌آهن رسید و تا سال ۱۳۲۰ از مولوی تا راه‌آهن توسعه بی‌نظیری پیدا کرد. از سال ۱۳۲۰ و اشغال تهران توسط متفقین راه شاهی به روی مردم باز شد و به تدریج خیابان ولی‌عصر (عج) از محدوده خیابان سپه به سمت شمال توسعه یافت و تا بالاتر از میدان ولی‌عصر (عج) و حوالی خیابان مطهری امروز پیش رفت. سال ۱۳۳۵ خیابان ولی‌عصر (عج) به سمت بالاتر توسعه یافت و محدوده یوسف‌آباد در غرب آن نیز به تدریج ساخته شد و این خیابان تا حوالی عباس‌آباد و توابع فعلی گسترش پیدا کرد و مردم در آن ساکن شدند. از سمت شمال هم بخشی از محدوده خیابان ولی‌عصر (عج) در حوالی پارکوی توسعه یافت. در این زمان تجریش در شمال این خیابان هم بیشتر رشد کرد و ساخت‌وسازها به نیواوران، دربند، کلنل پسیان و مقدس اردبیلی هم رسید.

طی سال‌های ۱۳۳۵ تا ۱۳۴۵ میدان فاطمی و محدوده شمال بلوار کشاورز توسعه یافت. همچنین در شمال پارکوی هم نشانه‌هایی از توسعه‌یافتگی دیده شد. از سال ۱۳۴۵ تا ۱۳۵۳ که توسعه‌یافتگی تهران در طرح جامع اول برنامه‌ریزی شده بود، گسترده‌ترین توسعه حوالی خیابان ولی‌عصر (عج) برای شکل‌گیری آن به‌عنوان خیابان مرکزی صورت گرفت. در این سال‌ها محدوده‌های عباس‌آباد تا ونک، بلوار آفریقا، میدان ونک و خیابان میرداماد به شکل امروزی درآمد. فقط در مدت ۸ سال تصویری تازه از خیابان ولی‌عصر (عج) ایجاد شد و این خیابان یکی از خیابان‌های اصلی پایتخت شد. خیابان ولی‌عصر (عج) نه تنها به خاطر طول ۱۸ کیلومتری و درختان چنارش، بلکه به خاطر اتصالش به دامنه‌های البرز دارای اهمیت بسیاری است. چراکه البرز نماد تهران است و این خیابان طی سال‌ها از میدان راه‌آهن، دروازه ورودی مسافران به تهران بوده است.

شهری ۳ پهنه برای خیابان ولی‌عصر (عج) پیش‌بینی کرده است. میدان راه‌آهن تا میدان ولی‌عصر (عج) پهنه گردشگری و تاریخی و فرهنگی، میدان ولی‌عصر (عج) پهنه گردشگری، فراغتی و تجاری و میدان تجریش پهنه فراغتی و زیارتی و طبیعی می‌شوند.»

توسعه حمل‌ونقل ریلی سبک

در طرح جدید ارائه شده برای بازگرداندن هویت تاریخی به خیابان ولی‌عصر (عج)، میدان ولی‌عصر (عج) محوری زیبا برای عبور و مرور عابران پیاده خواهد شد. قرار است عابران با حضور در میدان ولی‌عصر (عج) به راحتی با سایر مکان‌های گردشگری و تفریحی ارتباط داشته باشند. بنابراین فراهم کردن زیرساخت سیستم حمل‌ونقل ریلی سبک، باید در اولویت کارها قرار گیرد. به گفته معاون امور شهری و محیط‌زیست شهردار منطقه ۶، براساس طرح‌های ارائه‌شده قرار است در محور میدان ولی‌عصر (عج) از سیستم حمل‌ونقل همگانی ریلی سبک با حداقل آلودگی استفاده شود. همچنین قرار است با ایجاد شبکه پیاده‌راهی و متوقف کردن فعالیت‌های ناسازگار و ورود کاربری‌های مکمل گردشگری، چهره متفاوتی از میدان ولی‌عصر (عج) ارائه شود.

طراحی المان

با توجه به هویت محله و نام معبر

خیابان ولی‌عصر (عج) در گذشته یک محور تفریحی و تفرجگاهی بود و مردم عصرها زیر درختان چنار قدم می‌زدند. کارشناسان برای بازگرداندن این هویت به این خیابان ۱۸ کیلومتری طرح‌هایی ارائه داده‌اند. علی‌بخشی می‌گوید: «شهردار تهران روی شعار «تهران، شهر انسان‌محور» تأکید زیادی دارد. بنابراین در طراحی جدید خیابان ولی‌عصر (عج) سعی شده به این نکته توجه شود و قرار است برای ایجاد جاذبه گردشگری ملی و فراملی و حتی بین‌المللی از عناوین مناسب برای معابر استفاده شود. به همین دلیل سبک معماری و المان‌های معابری چون محله‌های شیخ هادی و امیر بهادر از نام این بزرگان الهام می‌گیرد. همچنین استفاده از تندیس و آثار بزرگان در معابری که به نام آنهاست، اقدام دیگری است که در دستور کار قرار دارد.» به گفته او قرار است با طرح‌های جدید که در خیابان ولی‌عصر (عج) اجرا خواهند شد، شهروندان به مکث کردن و دیدن ترغیب شوند.

برخی از معابر منتهی به این خیابان و کاشت‌گونه‌های گیاهی کم‌ارتفاع علاوه بر توسعه فضای سبز خیابان ولی‌عصر (عج)، فضای سبز ممتد در این معبر مهم پایتخت ایجاد شود.» تأمین روشنائی، انجام اصلاحات هندسی و ترافیکی و یکسان‌سازی المان‌های شهری، اقدامات دیگری هستند که در دستور کار مدیران شهری قرار گرفته است.

عملیات در ۷ مرحله و از ۷ نقطه

بازگرداندن هویت به خیابان ولی‌عصر (عج) و صیانت از این میراث ملی، طرح فرامنطقه‌ای و حتی ملی است که قطعاً عزم و اراده ملی و همه‌جانبه مدیران شهری را می‌طلبد. به گفته معاون امور شهری و محیط‌زیست شهردار منطقه ۶، ایجاد تغییر و تحول در خیابان ولی‌عصر (عج) و خارج کردن آن از آشفتگی کنونی و آرام‌سازی و نیز اقدامات برای یکپارچه‌سازی این خیابان در ۷ مرحله و از ۷ نقطه شروع می‌شود: «میدان راه‌آهن تا تقاطع خیابان امام خمینی (ره)، تقاطع خیابان امام خمینی (ره) تا جمهوری، خیابان جمهوری تا میدان ولی‌عصر (عج)، میدان ولی‌عصر (عج) تا تقاطع فاطمی، فاطمی تا تقاطع شهید بهشتی، خیابان شهید بهشتی تا میدان ونک و ونک تا تقاطع میرداماد مرحله‌بندی اقدامات برای یکپارچه‌سازی خیابان ولی‌عصر (عج) خواهد بود.»

ایجاد ۳ پهنه از راه‌آهن تا تجریش

تغییرات قرار است خیابان ولی‌عصر (عج) را به خیابانی دلپذیر و تفرجگاهی زیبا و معبری امن تبدیل کند. یعنی همان چیزی‌هایی که در گذشته وجود داشته، اما اندک اندک از بین رفته است. انجام این کارها سخت است، اما در نهایت نتیجه خوبی خواهد داشت. خیابان ولی‌عصر (عج) قرار نیست فقط یک معبر برای عبور و مرور و در فرق دستفروشان و راسته‌های تجاری باشد. این خیابان قرار است به معبری سیاحتی و تفریحی تبدیل شود تا شهروندان از قدم زدن زیر سایه درختان چنارش از سکوت و آرامش و مناظر زیبای آن لذت ببرند. علی‌بخشی می‌گوید: «برای تحقق این تصویر زیبا مدیریت

پرهیز از تکروری

«یاسمن الهی» سرگروه این تیم است. او مسئولیت هماهنگ کردن ارائه‌ها، ثبت‌نام در جشنواره‌ها و نگارش پایان‌نامه‌ها را به عهده داشته است. او می‌گوید: «دغدغه همه ما در این گروه این بود که مادرانمان از مواد شوینده استفاده می‌کردند. بعضی از آنها حتی برونشیت و آسم داشتند. فکر کردیم می‌توانیم با پژوهش در مورد پاک‌کننده‌ها به ماده‌ای ارگانیک و بی‌ضرر دست پیدا کنیم و همین اتفاق هم افتاد. خانم احمدآقایی معلم ما هم در این زمینه هدایت‌مان کرد و با حضور ایشان آزمایش‌های مختلف را انجام دادیم.»

الهی معتقد است این کار نه تنها از نظر علمی برای آنها دستاورد مهمی بوده، بلکه باعث شده بچه‌ها کار گروهی را هم یاد بگیرند و اعتماد به نفسشان بالا برود. او درباره چگونگی سرگروهی در این تیم هم می‌گوید: «به هیچ‌وجه تکروری نمی‌کردم. هیچ کدام از بچه‌ها نمی‌خواستند فقط حرف خودشان را بزنند. برای همه چیز با هم مشورت می‌کردیم و به همین علت کار گروهی را یاد گرفتیم. به اضافه وقتی در مدرسه و در دانشگاه‌های مختلف از پروژه‌مان دفاع می‌کردیم اعتماد به نفسمان بالا می‌رفت و باعث می‌شد از شکست نترسیم.» او از اهمیت پروژه‌شان در این روزهای همه‌گیری کرونا هم می‌گوید: «بنابر اعلام سازمان بهداشت جهانی، زمانی که با اپیدمی کرونا مواجهیم، شستن دست‌ها و ضدعفونی کردن سطوح اهمیت بسیار زیادی دارد. به همین دلیل بسیاری از افراد دچار آگزما شده‌اند و یا بوی الکل به شدت آزارشان می‌دهد. پس پروژه ما می‌تواند از این نظر بسیار کمک‌کننده باشد.»

نخستین مواجهه با پژوهش

«از همان ورود به مقطع متوسطه اول پروژه‌های پژوهشی داشتیم و این نخستین بار بود که با چنین چیزی مواجه می‌شدم و برایم به شدت جذاب بود.» اینها را سارا قادری‌نیا، دیگر عضو این گروه، می‌گوید و اضافه می‌کند: «در کار پژوهشی ۲ مدل داشتیم. یکی پروژه مدرسه‌ای بود که در همان مدرسه انجام می‌شد و نتایج کار بچه‌ها با حضور داورانی از مدرسه و ۵ نفر از مهمانان‌شان بررسی می‌شد و بچه‌ها از کارشان دفاع می‌کردند. مدل بعدی، پروژه قوی بود که فراتر از مدرسه بود و نتایج کار به دانشگاه‌ها فرستاده می‌شد و استادان دانشگاه‌ها کار بچه‌ها را داوری می‌کردند. من سال هفتم پروژه قوی روی الکل برداشتم و از سال هشتم هم با بچه‌های این گروه روی پاک‌کننده‌های ارگانیک کار می‌کنم. در دانشگاه‌های مختلف به‌صورت سمینار و غرفه کارمان را ارائه داده‌ایم و رتبه دوم دانشگاه امیرکبیر را به دست آوردیم.»

۵ نفر از دانش‌آموزان منطقه ۷ موفق به ساخت پاک‌کننده‌های ارگانیک شدند

این گروه جست‌وجوگر

شقایق عرفی‌نژاد

حفظ کردن موبه موی آنچه در کتاب‌های تاریخ و جغرافیا نوشته شده، حل کردن مسئله‌های گاه پیچیده کتاب‌های ریاضی، انجام ابتر آزمایش‌های کتاب‌های علوم در آزمایشگاه‌های مدرسه که تجهیزات آنها بسیار محدود است و درس پس دادن‌های تکراری و اضطراب آور، روش آموزش معمول مدارس در ایران است. در سال‌های اخیر و با تغییر نظام آموزشی بارها بر این نکته تأکید شده که آموزش همراه با پژوهش و تحقیق برای دانش‌آموزان مقاطع مختلف، نتیجه بسیار مطلوب‌تری به دنبال دارد، اما باز هم در همان پاشنه می‌چرخد. در محله ما و در میدان هفت تیر، دانش‌آموزانی هستند که پژوهش به‌طور جدی در برنامه هفتگی آموزشی آنها قرار دارد. اگر چه تمام دانش‌آموزان مجتمع آموزشی سیمای نور، در انجام این پژوهش‌ها فعالند، اما گروهی ۵ نفره از آنها که در مقطع نهم تحصیل می‌کنند، موفق به ساخت پاک‌کننده‌ها و مواد شوینده ارگانیک از مواد گیاهی شدند و نتیجه آن دریافت جایزه از ۲ دانشگاه معتبر امیرکبیر و سینا شده است. «عسل عباسی، یاسمن الهی، سارا قادری‌نیا، نگار افتخاری و رضوان پرتوافکن اعضای این گروه هستند.»

درباره اینکه آیا محصول تولیدی آنها به تولید انبوه می‌رسد، توضیح می‌دهد: «یک محصول زمانی به تولید می‌رسد که تمام آزمایش‌های لازم روی آن انجام شده باشد و نتیجه مثبت باشد. ما هر سال محصولاتمان را به دانشگاه‌های معتبر فرستادیم و روی ویژگی‌های فیزیکی و شیمیایی آنها آزمایش انجام شد و نتایج مثبت گرفتیم. علاوه بر آن تأییدیه‌های مختلفی هم از دانشگاه‌های معتبر دریافت کردیم.» عباسی این را هم اضافه می‌کند که در حال حاضر کار پروژه تمام شده و فقط اگر پشتیبان خوبی وجود داشته باشد، شوینده‌های کاملاً ارگانیک آنها می‌تواند به تولید انبوه برسد.

«عسل عباسی» یکی از اعضای این گروه ۵ نفره است. به اعتقاد او پژوهش محور بودن یک مدرسه بسیار مهم است و به‌طور کلی بر فعالیت‌های درسی و فرهنگی و هنری دانش‌آموزان تأثیر می‌گذارد. او درباره زنگ پژوهش در این مدرسه می‌گوید: «کلاس‌های پژوهش از سال هفتم شروع شد و گروه‌بندی شدیم. در شروع کار دو، سه نفر از بچه‌ها جابه‌جا شدند و به گروه‌های دیگر ملحق شدند و چند نفر دیگر جای آنها را گرفتند.» او درباره اینکه چطور ساخت پاک‌کننده‌های ارگانیک را برای کار پژوهشی‌شان انتخاب کردند، می‌گوید: «برای این کار ۲ دلیل داشتیم. یکی اینکه پاک‌کننده‌های موجود شیمیایی و مضر هستند. ما شنیدیم که بعضی از پاک‌کننده‌های گیاهی‌اند، اما وقتی تحقیق می‌کردیم متوجه می‌شدیم کاملاً گیاهی نیستند. ما می‌خواستیم پاک‌کننده‌هایی تولید کنیم که کاملاً گیاهی باشند. دلیل دیگر این بود که کسان زیادی را دور و اطرافمان می‌شناختم که در اثر استفاده از همین مواد شیمیایی دچار ناراحتی‌های پوستی و ریوی شده بودند. به‌خصوص این روزها به دلیل ویروس کرونا افراد مجبور به استفاده مکرر از مواد شوینده هستند. بنابراین فکر کردیم استفاده از شوینده‌های کاملاً گیاهی و ارگانیک می‌تواند این مشکل را برطرف کند.» او می‌گوید ۳ سال است روی این طرح کار می‌کنند و

از پروژه‌های مدرسه‌ای

تا درآمدزایی در آینده

نگار افتخاری از همان سال اول با این گروه روی پاک‌کننده‌های ارگانیک کار کرده است و می‌گوید: «گیاهانی مانند آویشن، نعنا و لیمو قابلیت این را دارند که به‌عنوان شوینده‌های گیاهی استفاده شوند. ما روی این گیاهان کار کردیم و به نتایج مثبتی رسیدیم. سال دوم پروژه را ارتقا دادیم و متغیرهای دیگری را آزمایش کردیم تا در نهایت به نتیجه امروزی رسیدیم. ما یک ساعت در هفته کلاس پژوهش داشتیم. ولی اضافه بر آن هم روی پروژه‌هایمان کار می‌کردیم و نتایج کارمان را برای جشنواره‌های مختلف می‌فرستادیم. این پروژه برای ما می‌ماند و می‌توانیم از طریق آن در آینده درآمدزایی هم داشته باشیم. در این پروژه ما کار گروهی را یاد گرفتیم و فهمیدیم چطور باید یک کار گروهی را پیش برد.»

گفت‌وگو

بارش فکری در نخستین جلسه

«ترگس احمدآقایی» ۱۴ سال است معاون پژوهش و دبیر پژوهش مجتمع آموزشی سیمای نور است و مخترع هم هست. ضمن اینکه در دانشگاه نیز تدریس می‌کند. با او درباره گروه ۵ نفره سازنده پاک‌کننده‌های ارگانیک و نیز اهمیت پژوهش در مدارس گفت‌وگو کردیم:

◀ درباره اهمیت پژوهش در مدارس و آشنا کردن دانش‌آموزان با این کار علمی بگویید.

در هر دوره بحرانی مثل الان که با پندمی کرونا مواجه هستیم، کسانی وارد عمل می‌شوند که روحیه پژوهش دارند. این روحیه باید از کودکی و نوجوانی و در مدارس در بچه‌ها ایجاد شود. سال‌هاست که ثابت شده حفظیات مهم نیستند. چون ذهن بچه‌ها را درگیر مسئله نمی‌کند. زنگ پژوهش در مدرسه این کمک را می‌کند که بچه‌ها با مسائل مختلف درگیر شوند و در صدد تحقیق برآیند.

◀ زنگ پژوهش در تمام مدارس وجود دارد. در مدرسه شما این زنگ چه تفاوتی با بقیه مدارس دارد؟

مجتمع سیمای نور به‌صورت آکادمیک بچه‌ها را با پژوهش آشنا می‌کند و به آنها می‌آموزد تحقیق فقط یک جست‌وجوی ساده در اینترنت نیست. دید آنها را به محیط اطراف خلاقانه می‌کند. در مدرسه ما بچه‌ها به گروه‌های مختلف تقسیم می‌شوند و هر گروه روی موضوعی کار می‌کند. مثلاً گروهی از بچه‌ها الان در حال کار روی دستکش‌های زیست‌تخریب‌پذیر هستند. چون به این نتیجه رسیدند دستکش‌هایی که این روزها به فراوانی استفاده می‌شوند و دور انداخته می‌شوند برای طبیعت مضرند و قصد دارند دستکش‌هایی با مواد تجزیه‌پذیر بسازند. گروهی هم که جایزه دوم دانشگاه امیرکبیر را دریافت کردند، بر اساس همین نیاز روز در مورد پاک‌کننده‌های ارگانیک کار کردند و به نتیجه رسیدند. بسیاری از مدارس یک آزمایش ساده زیست یا شیمی و فیزیک را پژوهش می‌دانند، در حالی که در مدرسه ما پژوهش مجموعه‌ای از آزمایش‌های مرتبط است برای رسیدن به یک نتیجه.

◀ در مورد روش تحقیق بچه‌ها برایمان توضیح بدهید.

من در جلسه اول یک بارش فکری راه می‌اندازم و از اینکه پژوهش می‌تواند چه راهی پیش پای آنها باز کند، می‌گویم. جلسه بعد بچه‌ها گروه‌هایشان را انتخاب می‌کنند و سپس سراغ انتخاب موضوع می‌رویم. برای این کار از مشکلات موجود می‌گویم و اینکه چطور می‌توان این مشکلات را حل کرد و فکرهای قابل انجام را برایشان می‌گویم. مثل اینکه آلودگی هوا چه مشکلاتی ایجاد کرده و از اینجا به مسئله سوخت‌های زیستی می‌رسیم. زمانی که بچه‌ها موضوعاتشان را انتخاب کردند، به جمع‌آوری اطلاعات و کارهای ابتدایی روش تحقیق و نوشتن پروپوزال می‌پردازند. در مرحله بعد کار در آزمایشگاه را شروع می‌کنیم و آزمون و خطاهای متعدد را پشت سر می‌گذاریم تا به یک محصول می‌رسیم. بعد من این محصول یا نتیجه را به دانشگاه‌های مختلف و جشنواره‌های مختلف می‌فرستم که البته اولیای بچه‌ها هم در این کار کمک می‌کنند. بعد بچه‌ها شروع به نوشتن پایان‌نامه نهایی و تهیه پاورپوینت می‌کنند و یاد می‌گیرند چطور از پروژه‌شان دفاع کنند. در مدرسه از ماه بهمن جشنواره‌های دفاعیه داریم و بچه‌ها در حضور داورانی از مدرسه و همین‌طور ۵ نفر مهمان از پروژه پژوهشی‌شان دفاع می‌کنند.

◀ تولید پاک‌کننده‌های ارگانیک ایده خود بچه‌ها بود یا شما پیشنهاد کردید؟

نه. کاملاً ایده خود بچه‌ها بود که با توجه به عوارض پاک‌کننده‌های شیمیایی در اطرافیان‌شان به آن رسیده بودند.

نگاهی به وضعیت بلاتکلیف

سند های املاک اعیانی در محله هفت چنار

لطف اربابی دردسر رعیت شد

می‌کند، خانه می‌لرزد. ساخت‌وسازها باعث افزایش تردد و جمعیت در کوچه شده و شکل کوچه هم استاندارد نیست. بعضی خانه‌ها پارکینگ دارند، اما به دلیل بافت کوچه و نوع عقب‌نشینی خانه‌ها ورود خودرو به هر ملکی امکانپذیر نیست. همین موضوع برای مالکان دردسر ایجاد کرده است.»

امضای آخر روی زمین مانده

برای رفع مشکل سند این املاک، ورثه ملاکان قدیمی هم پای کار آمدند و برای سند زدن املاکی که پدرانشان میان رعیت‌ها تقسیم کرده بودند، اعلام آمادگی کردند تا مشکل سند این املاک رفع شود. اما این امضای آخر روی زمین مانده است.

کربلایی با اشاره به این موضوع ادامه می‌دهد: «تا سال ۹۲ سند اعیانی این املاک به کار ساکنان می‌آمد و می‌توانستند با همین سند و تعهد به اینکه دنبال پایان کار نباشند، خانه‌هایشان را تعمیر یا نوسازی کنند. اما از این تاریخ اداره ثبت و شهرداری سر این موضوع با هم مشکل پیدا کردند. چون اداره ثبت برای فروش و سند زدن جواز پایان کار می‌خواست. در واقع املاک ما، بدون سند محسوب می‌شوند. ۸۰ سال پیش که پدران مالکان امروزی املاک این خانه‌ها را به رعیت‌ها بخشیدند همه چیز با یک برگ سند اعیانی انجام شد. چون در آن زمان تفکیک عرصه و اعیان وجود نداشت. اما امروز ساکنان این املاک برای انجام هر کاری نیاز به سند کامل شامل عرصه و اعیان دارند. تقریباً از سال ۱۳۹۶ با پیگیری اهالی و مهندس زعفران کار مسئول نوسازی منطقه کار ثبت نهایی سندها را شروع کرده‌ایم. هر چند به دلیل کم‌اطلاعی بعضی از مسئولان از روند کار دوندگی‌های ما از نو شروع شد و در نهایت قرار بر این شد با حضور نماینده‌های وزارت راه و شهرسازی، زمین شهری و قوه قضاییه پس از ۳ سال دوندگی امضای آخر روی سندها جا خوش کند و تکلیف اهالی روشن شود. اما از اردیبهشت سال ۱۳۹۸ هیچ جلسه‌ای تشکیل نشده و همچنان وضعیت سندها بلاتکلیف مانده است چراکه هر بار یکی از نماینده‌های وزارت راه یا قوه قضاییه در جلسه حاضر نمی‌شود.»

و همین قوانین جدید و صدور پایان کار نوسازی فقط برای ملک‌هایی که سند عرصه و اعیان دارند، برای اهالی محله هفت چنار دردسر ایجاد کرد. باقری با اشاره به این موضوع می‌گوید: «بیش از ۴۰ سال است که دنبال رفع مشکل سند های این املاک هستیم. در کوچه سرگرد مهاجر و کوچه‌های مجاور آن بیش از ۴۰ ملک فرسوده با سند های اعیانی وجود دارد. ما به تازگی حتی اجازه تعمیر خانه‌مان را نداریم. برای مثال خانه ما حسابی فرسوده شده و ۳ اتاق داریم که سقف یکی از آنها به‌طور کامل ریخته است. سال گذشته هم بخشی از سقف خانه یکی از همسایه‌ها بر اثر بارندگی ریخت. بیشتر خانه‌های کوچه ما و کوچه مجاور نایمن هستند. با توجه به زلزله اخیر وحشت و نگرانی اهالی هم بیشتر شده است.» به گفته این ساکن قدیمی کوچه شهید باقری، تا سال ۹۲ شهرداری برای ساخت املاکی که سند عرصه و اعیانی نداشتند، تسهیلاتی مانند جواز و نقشه رایگان می‌داد، اما پایان کار صادر نمی‌کرد: «در واقع عملاً دست ما بسته بود. چون پایان کار به املاکی که سند عرصه و اعیان نداشتند، تعلق می‌گرفت و با این اوصاف هیچ سرمایه‌گذاری تمایلی به ساخت و نوسازی در این محله نداشت. چون در صورت نبود پایان کار از بانک هم وامی به ملک تعلق نمی‌گرفت. هر چند عده‌ای از اهالی از این فرصت استفاده کردند و با همان شرایط ملکشان را نوسازی کردند.»

مشکلات کوچه دندانه‌ای

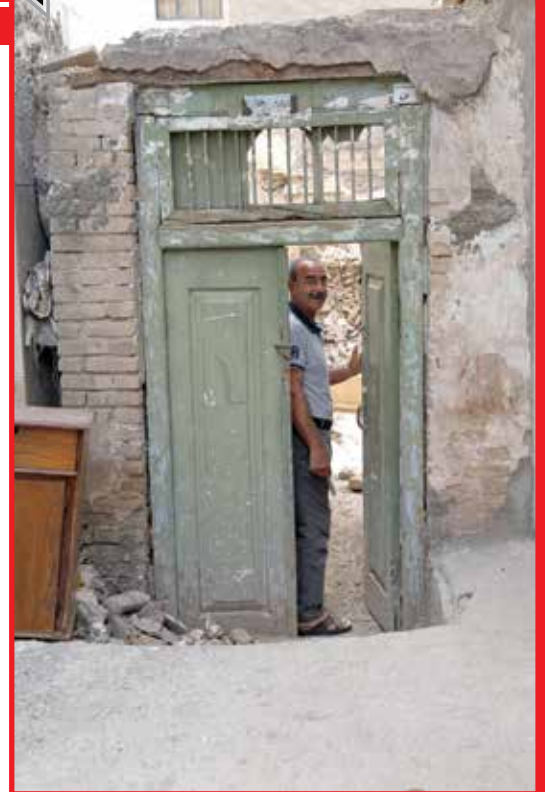
فرسودگی ملک‌ها و نداشتن اجازه فروش و اجازه تعمیرات به اندازه کافی برای ساکنان ملک‌هایی که تنها دارای سند اعیانی هستند، دردسرساز است، اما مورد تازه‌تری به همین مشکلات اضافه شده و آن ظاهر دندانه‌وار محله و عقب‌نشینی ناهمگون املاک نوسازی‌شده در کوچه سرگرد مهاجر و قمی‌نژاد است. «وحید کربلایی» از اهالی کوچه سرگرد مهاجر با اشاره به معضلات املاک فرسوده این کوچه با کلامی طنزگونه می‌گوید: «هر خودرویی که از کنار خانه ما تردد

وحید کربلایی
ساکن محله

هنوز هم وقتی در میدان بریانک و کوچه شهید قمی‌نژاد قدم می‌زنیم حال هوای قلعه بریانک از میان دیوارهای آجری خانه‌ها حس می‌شود. هر چند این روزها خبری از قلعه و برج و باروی آن نیست و این قلعه تاریخی تبدیل به چندین کوچه و پس‌کوچه پیوسته شده است. کوچه شهید قمی‌نژاد در ادامه به کوچه‌های سرگرد مهاجر و شهید باقری متصل می‌شود که این روزها به دلیل نوسازی بافت فرسوده و ساخت‌وسازها، خانه‌ها یکی در میان عقب‌نشینی کرده‌اند. در اصطلاح شهرسازی به این منظر شهری دندانه‌ای می‌گویند. اما ماجرای خانه‌هایی که گرد و غبار فرسودگی و پیری حسابی نفسشان را گرفته و ایمنی آنها برای ساکنانشان به تازگی موی بند است، چیست؟ «علیرضا باقری» از اهالی کوچه شهید باقری با یادی از روزگار ارباب رعیتی و حکایت تقسیم زمین‌های اربابی میان اهالی قدیم قلعه بریانک سر صحبت را باز می‌کند: «تمام املاک امروز محله‌های هفت چنار و بریانک در واقع متعلق به ۴ یا ۵ ارباب معروف تهرانی بود: ارباب کمپانی، ارباب اعتماد، حاج مصطفوی و ارباب تهرانی که زمین‌هایشان را از سر لطف میان رعیت‌ها به قطعات کوچک تقسیم کردند. برای مثال بیشتر ملک‌های متعلق به ارباب کمپانی در ضلع شمالی کوچه شهید قمی‌نژاد واقع شده و ملک‌های جنوب کوچه سرگرد مهاجر تا خیابان شهید عرب و بوستان هزار شهید متعلق به ارباب کمپانی است. بعدها رعیت‌ها و ساکنان اولیه قلعه بیرونک با یک برگه ملک‌های اربابی را فروختند. بسیاری از خانه‌ها به همان یک برگ سند که شامل عرصه بنا نمی‌شد، چندین بار دست به دست شدند.»

شهرسازی مدرن و سند های عرصه و اعیان

خرید و فروش و مرمت این ملک‌ها تا زمانی که گرد و غبار فرسودگی بر جانسان ننشسته بود، برای مالکان یک دادوستد معمولی بود. اما با مدرن شدن پایتخت و باب شدن رسم آپارتمان‌سازی ماجرا حسابی تغییر کرد. تغییرات در نوسازی بافت فرسوده مستلزم تصویب قوانین جدید در حوزه شهرسازی در شهرداری شد

بهاره خسروی کا

روزگاری که تهران هنوز شهر نبود، از دروازه قزوین که راهی قلعه بیرونک می‌شدی تا چشم کار می‌کرد، زمین‌های کشاورزی و باغ‌ها و بوستان‌های پردرخت با چشمه‌های روان بود. این زمین‌ها و باغ‌ها و بوستان‌ها متعلق به ملاکان و ارباب‌های بنامی چون مرحوم کمپانی، مرحوم اعتماد، حاج آقا مصطفوی و آقای تهرانی بود. با تغییر سبک زندگی، زمزمه‌های شهری شدن در جایی که امروز به نام تکه دهم پایتخت می‌شناسیم، پیچید و ارباب‌ها به پاس قدردانی از زحمات‌های رعیت‌ها بخشی از زمین‌هایشان را میان آنها تقسیم کردند. این لطف، مالکان امروزی زمین‌های قلعه بیرونک و هفت چنار را با مشکل سند مواجه کرده و دردسرساز شده است. در این گزارش نگاهی به مشکلات اهالی محله هفت چنار و محدودیت‌های ساخت‌وساز و تبعات آن در کوچه‌های «سرگرد مهاجر» و «شهید باقری» کرده‌ایم.

قصه تشکیل این گروه مجازی و دورهمی اهالی محله با مسئولان شهری منطقه ۱۱، از آنجا شروع شد که با وجود فعالیت کارگران خدمات شهری، محله هیچ‌وقت پاکیزه نبود و رهاسازی زباله‌ها خارج از ساعت اعلام‌شده چهره زشتی در محله راه‌آهن ایجاد کرده بود. گلایه مردم از شهرداری در خصوص زباله‌های رهاشده در محله و گلایه شهرداری از همکاری نکردن مردم باعث شد تا شورایی محله دست به تشکیل گروهی در فضای مجازی بزند و بستری برای گفت‌وگوی بی‌واسطه مردم با مسئولان شهری منطقه خود فراهم کند.

«علی اصغر فراهانی» دبیر شورایی محله راه‌آهن درباره این اتفاق در محله می‌گوید: «توسعه زندگی شهری و افزایش روزافزون جمعیت محله‌ها در سایه رونق زندگی آپارتمان‌نشینی هر روز بر مشکلات حوزه خدمات شهری می‌افزاید.» او با انتقاد از وضعیت نظافت کوچه‌ها و معابر در محله راه‌آهن اظهار می‌کند: «نمی‌توان گفت این مسئله به تنهایی ریشه در همکاری نداشتن مردم محله یا کم‌کاری شهرداری ناحیه دارد، بلکه هر دو گروه در وضعیت ایجادشده سهیمند. لذا با توجه به این مهم تصمیم گرفتیم با تشکیل گروهی در فضای مجازی و عضویت اهالی و مسئولان شهری منطقه و ناحیه این مشکلات را حل و فصل کنیم.»

از روزی که امکان دورهمی اهالی محله راه‌آهن در فضای مجازی فراهم شده است، هریک از اهالی موظف شده‌اند در درجه اول اصول و قوانین بهداشتی را در محله رعایت کنند و سپس با انعکاس مسائل و مشکلات پیش روی محله در گروه، زمینه رفع این مشکلات را فراهم کنند.

«محمد آقایی» یکی از اهالی محله راه‌آهن است که ۲۴ سال سابقه سکونت در این محله را دارد. او با اشاره

به فراوانی تردد در محله راه‌آهن و میزبانی این محله از مسافران ورودی به تهران می‌گوید: «این محله حکم پیشانی پایتخت را دارد، اما هیچ‌وقت کوچه‌پسکوبچه‌های آن خالی از مسائل و مشکلات شهری نبوده است. جمعیت ساکن در این منطقه به دلیل افزایش جمعیت در سایه آپارتمان‌سازی‌ها هر روز بیشتر و بیشتر می‌شود، اما وضعیت کوچه و خیابان‌های آن تغییری نمی‌کند. همین مسئله باعث شده تا ما هر روز شاهد حجم عظیم زباله در محله باشیم که در ساعات شب جمع‌آوری نشده‌اند و پشت دیوار خانه‌ها جا خوش کرده‌اند. این زباله‌ها هم سیمای محله را به هم می‌ریزند و هم بوی نامطبوعی در محله می‌پراکند.»

او با اظهار خرسندی از فعالیت گروه مجازی محله تحت عنوان پویش سلامت محیط‌زیست محله راه‌آهن می‌گوید: «با راه‌اندازی این گروه در محله هم اهالی دیگر مراقب محله‌اند و هم مسئولان شهری به گزارش‌های مردمی حساس شده‌اند و به سرعت به رفع مشکلات محله اقدام می‌کنند.»

«صدیقه نجف‌لو» یکی دیگر از اهالی محله راه‌آهن هم در تأیید صحبت‌های همسایه خود می‌گوید: «ما در این گروه آموزش دیدیم که زباله‌ها را ساعت ۹ شب بیرون از منزل قرار دهیم و هریک از اهالی موظفند مقابل منازل خودشان را پاکیزه نگه دارند. از سوی دیگر

باید حواسشان به وضعیت محله هم باشد و با نظارت بر عملکرد حوزه خدمات شهری، وضعیت بهتری را در کوچه‌پسکوبچه‌های محله ایجاد کنند.»

«مهدی قیداری» ناظر خدمات شهری شهرداری ناحیه ۴ در منطقه ۱۱ است. او که این روزها به دلیل پویش سلامت محیط‌زیست محله راه‌آهن حسابی سرش شلوغ شده است و در طول روز پیگیر گزارش‌های مردمی است، در گفت‌وگو با خبرنگار ما می‌گوید: «با راه‌اندازی این گروه اهالی محله احساس مسئولیت بیشتری نسبت به محله خود پیدا کرده‌اند. تغییر رفتار مردم در رعایت بیرون قرار دادن زباله‌هایشان و جدیت آنها در نظارت بر عملکرد حوزه خدمات شهری باعث شده تا وضعیت بهداشت و سیمای محله تغییر کند.»

او با اشاره به مشکلات پیش روی حوزه

خدمات شهری در محله راه‌آهن می‌گوید: «یکی از مهم‌ترین مشکلات ما در این بخش کمبود نیروی خدمات شهری است و این مسئله باعث شده که کار نظافت فقط در ساعات شب دنبال شود و هنگام روز فقط محورهای اصلی محله نظافت شود. بنابراین زباله‌ای که خارج از ساعت ۹ شب بیرون گذاشته می‌شود در محله می‌ماند. اما از وقتی که این پویش در محله شکل گرفته است، مردم همکاری بیشتر و بهتری دارند.»

مهدی قیداری
ناظر خدمات شهری
شهرداری ناحیه ۴
در منطقه ۱۱

اهالی محله راه‌آهن پیشگام در مسیر اداره محله

مسئولان شهری هم از این اتفاق در محله راه‌آهن رضایت دارند. شهردار ناحیه ۴ با ابراز خرسندی از این حرکت می‌گوید: «با راه‌اندازی این پویش در سایه مشارکت شورایی و اهالی محله راه‌آهن خیلی از مسائل و مشکلات موجود در محله با کمک اهالی محله شناسایی و تلاش

پویش سلامت محیط‌زیست محله راه‌آهن
الگوی متفاوتی از مشارکت اجتماعی را به نمایش گذاشته است

ناظران مجازی محله

فاطمه عسگری نیا

درست است سامانه ۱۳۷ شهرداری تهران هر روز شمار زیادی از شکایات و گزارش‌های مردمی از محله‌های مختلف را ثبت و ضبط می‌کند، اما حدود یک ماهی می‌شود که این سامانه در محله راه‌آهن جای خود را به یک گروه مردمی در فضای مجازی داده است. در این گروه مجازی مردم بدون واسطه با مسئولان شهری منطقه ۱۱ و ناحیه ۴ شهرداری منطقه برای انعکاس مسائل و مشکلات پیش روی کوچه‌پسکوبچه‌های محله در ارتباطند.

کارنامه موفق محله راه‌آهن در تفکیک پسماند

درست است این روزها در سایه تشکیل پوشش سلامت محیط‌زیست محله راه‌آهن مسائل مربوط به خدمات شهری محله با مشارکت اهالی محله دنبال می‌شود، اما این حرکت مشارکتی به اعتقاد دبیر شوراییاری محله راه‌آهن در راستای همان فعالیت‌هایی است که حدود ۵ سال پیش در محله شکل گرفت و اهالی این محله پیشگام تفکیک زباله‌های خشک از مبدأ شدند.

«معصومه محمدنژاد» مدیرمحله راه‌آهن درباره موفقیت اهالی محله راه‌آهن در اجرای طرح تفکیک زباله‌ها از مبدأ می‌گوید: «از حدود ۵ سال پیش تا قبل از شیوع ویروس کرونا هر پنجشنبه اهالی محله راه‌آهن به جمع‌آوری زباله‌های خشک خود و تحویل آنها به سرای محله اقدام می‌کردند. شعارمان هم این بود: «باز یافت، جاده دو طرفه»

مشوق اهالی هم انجام مراسم قرعه‌کشی و اهدای جایزه در پنجشنبه آخر هر ماه بود.

مدیرمحله راه‌آهن از نتایج خوب این طرح در محله راه‌آهن برایمان می‌گوید: «ما با اجرای طرح بازیافت زباله‌های خشک از مبدأ با یک تیر چند نشان زدیم. اول از همه جلب مشارکت حداکثری اهالی محله در این طرح بود؛ کاری که سال‌های سال است به شیوه‌های مختلف از سوی شهرداری‌ها دنبال می‌شود، اما ثمره چندانی ندارد. در وهله دوم ما با درآمد حاصل از این زباله‌ها توانستیم از یک سو دست نیازمندان محله را بگیریم و از سوی دیگر امکانات رفاهی محله را به نفع مردم افزایش دهیم. مردم هم وقتی این دستاوردها و نتایج را می‌دیدند با رغبت بیشتری مشارکت می‌کردند.»

عکس: رضا نوراله

نقاط پراسیب با مشارکت اهالی رفع خطر شد

مشارکت مردم و پافشاری شوراییاری پیگیری کردیم و موفق شدیم با محور کردن آن امروز این فضا را به یکی از محیط‌های امن شهری برای تفریح خانواده‌ها تبدیل کنیم.

«بنفشه کارگر» یکی از اهالی محله راه‌آهن می‌گوید: «مدت‌ها بود بوستان امیریه پاتوق معتادان بی‌خانمان شده بود. مردم با همراهی شوراییار به‌عنوان نماینده محله توانستند حرفشان را به کرسی بنشانند و این فضا را به یکی از فضاهای امن شهری تبدیل کنند.»

مشارکت اهالی محله و شوراییاری محل برای توسعه محلی راه‌آهن در سال‌های گذشته باعث اتفاقات خوب دیگر در محله و رفع نقاط پراسیب اجتماعی در محله شده است.

مصدق بارز این سخن هم ۲ بوستان امیریه و خواجه‌دهی در محله است. این بوستان‌ها تا ۵ سال پیش محل تجمع و تردد معتادان بود و کمتر کسی جرئت می‌کرد از محدوده این ۲ بوستان عبور کند. دبیر شوراییاری محله راه‌آهن می‌گوید: «سال‌ها وضعیت بوستان امیریه را با

فراغتی که هر روز مسائل و مشکلات منتقل‌شده از سوی اهالی محله را در پوشش سلامت محیط‌زیست محله دنبال می‌کند و بر حل مشکلات مطرح‌شده از سوی مسئولان ذیربط تأکید دارد، می‌گوید: «پوشش سلامت محیط‌زیست محله راه‌آهن در فضای مجازی ثابت کرد که تا وقتی اهالی یک محله برای محله خود دل نوسوزاند نمی‌توان انتظار ایجاد وضعیت مطلوب را در محله داشت.»

او برای اینکه مسائل و مشکلات خدمات شهری در محله راه‌آهن با جدیت بیشتری دنبال شود، هر هفته جلسهای برای بررسی این مشکلات با حضور کارگران خدمات شهری، مسئولان حوزه خدمات شهری، پیمانکاران و شوراییاران محله در شهرداری ناحیه ۴ برگزار می‌کند و پای صحبت‌های آنها می‌نشیند تا مسائل و مشکلات موجود ریشه‌یابی شود.»

برای رفع این مشکلات از سوی مسئولان شهری ناحیه آغاز شده است.

«محمدرضا فراغتی» با تأکید بر ضرورت مشارکت مردم هر محله در نگهداشت محله می‌گوید: «شهرداری تهران امسال شعار محله‌محوری را در دستور کار خود قرار داده و با تأکید بر ضرورت اداره شهر با محوریت محله‌ها بر این اعتقاد است که راه توسعه شهر از محله‌ها می‌گذرد و خوشحالیم در محله راه‌آهن به‌عنوان یک محله پایلوت شاهد اداره محله با دخالت و نظارت مستقیم اهالی هستیم.»

نظارت دقیق اهالی محله روز پاکیزگی محله

«مالک پورحسن» مدیرخدمات شهری ناحیه ۴ منطقه ۱۱ هم با استقبال از پوشش سلامت محیط‌زیست راه‌اندازی‌شده در محله راه‌آهن می‌گوید: «فعالیت‌های حوزه خدمات شهری بدون مشارکت مردم امکانپذیر نیست. ما اگر تمام نیروهای خود را به‌صورت ۲۴ ساعته در یک محله بسیج کنیم، اما یکی از اهالی همکاری لازم را نداشته باشد، نمی‌توانیم ساعت پایداری نظافت را در محله ارتقا دهیم.»

او نظارت دقیق اهالی محله را رمز پاکیزگی محله می‌داند و معتقد است: «وقتی اهالی محله نقش ناظران حوزه خدمات شهری را بازی کنند، خود را هم موظف به رعایت بهداشت محل می‌دانند و با رعایت مسائل بهداشتی و مراقبت از محله اجازه نمی‌دهند زباله‌ها سیمای محله را مخدوش کنند.»

کسبه خیابان وحدت، سیمای شهری را زیبا کردند

همدلی و همراهی اهالی محله در بهبود فضای شهری باعث شد تا در راسته تجاری خیابان وحدت نمای واحدهای کسبی فرسوده تبدیل به تابلوهای زیبا و چشم‌نواز شود. این آشفتنگی بصری تا چند سال پیش خیابان وحدت را زشت کرده بود، ولی حالا در سایه مشارکت کاسبان که از اهالی محله هستند، این منطقه زیبا شده است. علی‌اصغر فرامانی، دبیرشوراییاری محله راه‌آهن با اشاره به جداسازی خیابان وحدت اسلامی، می‌گوید: «سال‌ها شاهد ریزش جداره‌های این بخش بودیم. شهروندان

شوراییاری محله که مورد اعتماد اهالی و امین مردم محله است همه کاسبان را دور هم جمع کرد و از آنها خواست تا در ترمیم دیوارهای خیابان مشارکت کنند، متقاعد شدیم که باید برای داشتن محله بهتر مشارکت داشته باشیم، همان‌طور که در سایر بخش‌ها هم مشارکت داشتیم و نتایج خوبی گرفتیم.»

منتظر شهرداری بودند و شهرداری هم منتظر حرکتی از سوی شهروندان بود تا اینکه موفق شدیم با جلب مشارکت ۲۰ نفر از کاسبان کار مرمت دیوارهای خیابان وحدت را دنبال کنیم.» یکی از کاسبان خیابان وحدت اسلامی در این باره می‌گوید: «سال‌ها از ترس ستون‌های لرزان و ریزش آجرهای دیوارها در امان نبودیم. وقتی

اهالی محله راه‌آهن با همراهی دبیر شوراییاری پوششی را در قالب یک گروه در فضای مجازی با هدف نظارت بر عملکرد شهرداری و بهبود وضعیت سیمای شهری محله تشکیل داده‌اند و نسبت به انعکاس مسائل و مشکلات حوزه خدمات شهری اقدام می‌کنند تا مسئولان حاضر در گروه با دستور رفع این مشکلات زمینه بهبود شرایط محله را فراهم کنند.

داستان دود و دم
از دربار قاجار تا رژیم پهلوی

سیگار

روشنفکران و کارگران متفاوت بود

فاطمه عسگری نیا

روزی ۳۱ می هر سال در تقویم به نام روز بدون دخانیات یا به اصطلاح دیگر روز بدون توتون و تنباکو نامگذاری شده است. این محصول قدمتی دیرینه در سرزمین ما دارد و شنیدن قصه‌هایش خالی از لطف نیست؛ قصه‌هایی از شکل‌گیری قهوه‌خانه‌ها و بازار گرمی قلیان و چپق تا راه‌اندازی نهضت تنباکو و بعد از آن انحصار دولتی توتون و تنباکو در ایران و فعالیت کارخانه دخانیات. با گسترش شهرنشینی در تهران و ساخته شدن خانه‌ها در جوار این کارخانه کم‌محله دخانیات شکل گرفت که این روزها به محله سلامت تغییر نام داده است. روز جهانی بدون دخانیات را برای مرور قصه‌های توتون و تنباکو غنیمت شمردیم.

نام توتون و تنباکو که به میان می‌آید، نخستین چیزی که به ذهن هر خواننده و شنونده‌ای می‌رسد، تصویری از مردان سیبیلوی قدیمی است که نی قلیان یا چپق گوشه لبانشان قرار دارد. با وجود استفاده زیاد از قلیان و چپق، تاریخ دقیقی از سال ساخت این وسایل در دست نیست، اما از آنجا که نخستین نقاشی‌ها از قد و قامت قلیان‌کشان، در دوره شاه عباس ترسیم شده است، بی‌شک همین دوران را باید دوران تولد قلیان و چپق در کشور دانست. جالب اینکه شاه عباس خودش از رواج افسارگسیخته استعمال قلیان و چپق در قهوه‌خانه‌ها ابراز ناراحتی می‌کرد. هرچه شاه عباس از این وضعیت ناراحت بود، در مقابل شاهان قاجار دلباخته قلیان بودند و قلیان کشیدن در دوره قاجار به اوج خود رسید تا جایی که بخشی از شخصیت مردانه شد و برای نمونه دامادهای جوان با کشیدن قلیان در حمام روز عروسی به جرگه مردان می‌پیوستند. کیسه توتون همیشه از شال دور کمر مردان قاجاری آویزان بود و ریش‌سفیدان و بزرگان را در قهوه‌خانه‌ها با پک‌های قوی معروف به قلاج می‌شناختند.

رونق بازار توتون و تنباکو

در دوره پهلوی اول و دوم

در دوره پهلوی اول به دلیل سود و درآمد بالای تجارت توتون و تنباکو تحولات گسترده‌ای در کسب و کار مردم رخ داد. تا جایی که رضاشاه تصمیم به انحصاری کردن توتون و تنباکو ایران در قالب شرکت دخانیات گرفت و با همین کار زمینه راه‌اندازی نخستین کارخانه دخانیات در تهران در اراضی نوش‌آفرین خانم، دختر فتحعلی‌شاه قاجار، در باغ اناری فراهم شد. این کارخانه با کمک آلمانی‌ها و دیگر اروپایی‌ها در بیرون از اراضی دروازه قزوین ساخته شد.

«نصرت‌الله حدادی» تهران‌شناس می‌گوید: «تا قبل از سال ۱۳۱۴ سیگار از اروپا و مصر به ایران وارد می‌شد. هرچند بازار تهیه و تولید سیگار در بازار تهران هم سکه بود. شیوه تولید سیگار هم به این شکل بود که کاغذ را داخل چوبی که سوراخی به قطر

نام توتون و تنباکو که به میان می‌آید، نخستین چیزی که به ذهن هر خواننده و شنونده‌ای می‌رسد، تصویری از مردان سیبیلوی قدیمی است که نی قلیان یا چپق گوشه لبانشان قرار دارد. با وجود استفاده زیاد از قلیان و چپق، تاریخ دقیقی از سال ساخت این وسایل در دست نیست، اما از آنجا که نخستین نقاشی‌ها از قد و قامت قلیان‌کشان، در دوره شاه عباس ترسیم شده است، بی‌شک همین دوران را باید دوران تولد قلیان و چپق در کشور دانست. جالب اینکه شاه عباس خودش از رواج افسارگسیخته استعمال قلیان و چپق در قهوه‌خانه‌ها ابراز ناراحتی می‌کرد. هرچه شاه عباس از این وضعیت ناراحت بود، در مقابل شاهان قاجار دلباخته قلیان بودند و قلیان کشیدن در دوره قاجار به اوج خود رسید تا جایی که بخشی از شخصیت مردانه شد و برای نمونه دامادهای جوان با کشیدن قلیان در حمام روز عروسی به جرگه مردان می‌پیوستند. کیسه توتون همیشه از شال دور کمر مردان قاجاری آویزان بود و ریش‌سفیدان و بزرگان را در قهوه‌خانه‌ها با پک‌های قوی معروف به قلاج می‌شناختند.

قلیان در دربار هم جایگاه ویژه‌ای داشت. در مراسم سلام عام فتحعلیشاه قاجار در تخت مرمر، پیشخدمت‌باشی، قلیان مخصوصی را کنار تخت در دست می‌گرفت و نی‌پیچ را به دست شاه می‌داد تا هر گاهی پکی به آن بزند. جنس این قلیان که به نام قلیان سلام شهرت داشت، از طلا بود و وجود آن در مراسم عام نوروزی تخطی‌ناپذیر بود. قلیان سلام شاهان قاجار هم‌اکنون در موزه جواهرات سلطنتی نگهداری می‌شود.

ماجرای لنو امتیاز تنباکو

توتون و تنباکو در دوره‌ای در ایران تاریخ‌ساز و منشأ حرکات و اعتراض‌های سیاسی و در نهایت تحریم تنباکو در دوره ناصرالدین‌شاه توسط آیت‌الله میرزا رضا شیرازی شد. قصه از آنجا شروع شد که در سفر سوم ناصرالدین‌شاه به اروپا دولت انگلیس فرصت را برای کسب امتیاز انحصار

سیگار داشت، می‌گذاشتند و با فوت کردن در «دیز» که به شکل عمودی روی لوله چوبی قرار می‌گرفت، توتون را داخل کاغذ می‌ریختند و آن را می‌پیچاندند. این کار مرتب با تر کردن لب‌ها و فوت کردن در دیز انجام می‌شد. با راه‌اندازی کارخانه دخانیات و انحصار آن توسط دولت دیگر بساط این تولیدکننده‌های دستی در بازار تهران برچیده شد.

در دوره پهلوی دوم تولید سیگارهای داخلی و واردات سیگارهای خارجی باعث شده بود تا سیگار با قیمت ارزان در کشور توزیع شود. حدادی می‌گوید: «تنوع سیگارها آنقدر زیاد بود که هر قشر سیگار خاص خودش را داشت. مثلاً اشنو را کارگران می‌کشیدند، زر را روشنفکران و جوانان آن دوره هم عاشق دود کردن سیگار هما بودند.» او از بی‌رونقی بازار سیگارهای تولید داخل در سایه واردات سیگارهای خارجی قاجاری برآید می‌گوید: «در دهه ۵۰ واردات سیگار به ایران به بیشترین حد رسید، تا جایی که سیگار خارجی وارداتی ارزان‌تر از سیگارهای تولید داخل بود. این روند در سال ۵۴ به اوج خود رسید و دیگر هیچ‌کس لب به سیگار داخلی نمی‌زد. رونق بازار سیگارهای خارجی در ایران دیری نپایید و با پیروزی انقلاب دیگر ردی از آنها در شهرها پیدا نمی‌شد. نه تنها سیگار خارجی که حتی سیگار ایرانی هم یافت نمی‌شد و این مسئله باعث شده بود تا کوچه‌پسکوچه‌های ناصر خسرو شمالی محل پرسه دلان بازار سیگار شود.»

حالا سال‌های سال از آن روزگار می‌گذرد و چراغ کارخانه دخانیات در دل محله‌های کوچک در منطقه ۱۱ روشن است. با فعالیت این کارخانه و ساخت خانه‌ها در همسایگی آن، اکثر اهالی محله شاغلان این کارخانه شدند و هنوز هم هستند. هرچند فعالیت این واحد صنعتی، آن هم در محله سلامت امروزی، شبیه نوشته‌های روی پاکت سیگار است که هشدار می‌دهد کشیدن سیگار از عمرتان می‌کاهد!

تحقیقات به شیوه زافیروپولوس

محله سلامت یا همان دخانیات سابق را همه با کارخانه دخانیات ایران می‌شناسند؛ کارخانه‌ای ۲۰ هزارمترمربعی که هم مساحت قابل توجهی از محله سلامت را گرفته و هم عرصه را برای امکانات شهری در محله تنگ کرده است. درست است طی این سال‌ها مسئولان شهری این منطقه کوشیده‌اند با راه‌اندازی درمانگاه دخانیات و ارائه خدمات بهداشتی و درمانی به مردم محله کمی از بار نارضایتی‌ها کم کنند، اما بسیاری از جمعیت ۳۰۰ هزار نفری ساکن در محله، ترجیح می‌دهند به جای این کارخانه بوستانی سرسبز یا مجموعه‌ای ورزشی برای جوان‌ها ساخته شود. هرچند انتظارشان برآورده نشد و به جای بوستان این روزها شاهد راه‌اندازی موزه دخانیات در این کارخانه هستند تا در ساعات فراغتشان به این موزه بروند و تاریخ دود و دم در ایران را ورق بزنند.

موزه دخانیات در قلب شرکت دخانیات، در منطقه ۱۱ و کنار منازل مسکونی آماده شده است و دیدن آن حس عجیب و غریبی در آدمی ایجاد می‌کند؛ موزه‌ای دیدنی با محصولی مرگ‌آور. هر گوشه‌اش را می‌نگریم تضادهای خوش‌رقعی می‌کنند. در گوشه‌ای از موزه تصاویر ورزشکاران مطرحی چون تختی خودنمایی می‌کند و در سوی دیگر پاکت‌های سیگار ردیف‌شده و رنگارنگ بر ناقوس مرگ می‌کوبند. در این موزه تا دل‌تان بخواد اشیای قدیمی و جالب برای ساخت سیگار طی سالیان گذشته دیده می‌شود، از دستگاه‌های رطوبت‌سنج و تبخیرگیر گرفته تا پنکه‌های آلمانی و آهنی که حتما در فرایند خشک کردن توتون‌ها از آنها استفاده می‌شده است. با نگاه به تصاویر ۴۲ مدبر گذشته این کارخانه روی دیوار می‌توان تاریخ آن را مرور کرد. در میان این تصاویر و توضیحات، بخشی که از اتاناس زافیروپولوس سخن می‌گوید، کامل‌تر است. او یونانی تبار بود و نخستین مدیرعامل کارخانه او را برای اداره مرکز مزرعه آزمایشی توتون به ایران آورد. زافیروپولوس سال‌ها در ایران ماند. او زبان انگلیسی را می‌فهمید، اما خواندن و نوشتنش را بلد نبود. به خاطر همین امروز دست‌نوشته‌های فینگلیسی او بخش جذاب موزه دخانیات است.

در بخش دیگر این موزه برندهای مختلف سیگار چشم‌نوازی می‌کنند. برندهایی شامل اشنو ویژه که سیگار جلال‌الاحمد و آیت‌الله کاشانی بود و سیگارهای بهمین کوچک و هما که جوانان دانشجو در دهه ۵۷ از دود کردنشان لذت می‌بردند. پاکت سیگارهای تیر، زر، شکوفه و ستاره هم در کلکسیون سیگارهای داخلی موزه دیده می‌شود.

بهاره خسروی

مادربزرگ برای سرگرمی نوه خردسالش با چوب بستنی کلی کاردستی ساخت. آدمک، قاب عکس و... نوه از این همه اسباب‌بازی جدید ذوق کرد و سرکیف شد. اما همین کاردستی‌های به ظاهر ساده و البته سرگرم‌کننده، انگیزه‌ای شد برای مادربزرگ تا به یک فعال محیط‌زیست و آموزشگر تفکیک زباله و کاهش تولید زباله‌های تر و خشک تبدیل شود. «رفت نمازی» همسایه ما در خیابان رودکی، معلم بازنشسته آموزش و پرورش و از اعضای شورای کتاب کودک است. این همسایه فرهنگی ما از شهروندان خلاق و خوش‌ایده در زمینه ساخت بهترین‌ها از دورریختنی‌هاست. همچنین برای ترویج فرهنگ کاهش تولید زباله، در صفحه اینستاگرامی‌اش کلی برنامه آموزشی با موضوع بازیافت اجرا و برای دوستان و آشنایان نزدیک در خانه، دوره‌های آموزشی برگزار می‌کند. در این گزارش مهمان خانم نمازی شدیم و با او درباره فعالیت‌هایش گفت‌وگو کردیم.

آشنایی با مادربزرگی که در دنیای مجازی آموزش بازیافت می‌دهد

آموزگار محیط‌زیست

در یک روز خنک بهاری راهی خیابان رودکی و خانه گرم و با صفای «رفت نمازی» شدم. خانه‌ای با صفا با کلی لوازم تزئینی زیبا که بیشتر آنها از مواد دورریختنی بود و با هنر و خلاقیت همسایه معلم ما تبدیل به شکلات‌خوری، تابلو و ساعت شده

بود: «درخانه ما چیزی دورریختنی نیست. نمازی این را می‌گوید و سر صحبت را با یاد از علاقه‌اش به گل و گیاه از دوران کودکی باز می‌کند: «از همان دوران کودکی به گل و گیاه علاقه داشتم. این طبیعت‌دوستی در خانواده ما مورثی است و به خاطر دارم همیشه حیاط خانه ما پر از گل و گیاه بود. از همان کودکی به علوم طبیعی علاقه داشتم و هسته میوه‌های مختلف را در گلدان می‌کاشتم.»

نمازی که با یادآوری دوران کودکی چشمانش برق می‌زند، ادامه می‌دهد: «همین علاقه باعث شد تا معلم علوم شوم. البته جز طبیعت و کاشت گل و گیاه به کارهای هنری هم علاقه‌مند بودم. کافی بود یکبار معلم سر کلاس یک کاردستی درست کند یا ساخت وسیله‌ای را آموزش دهد تا به سرعت یاد بگیرم. درس حرفه و فن از دروس مورد علاقه‌ام بود. اکثراً در مواقعی که معلم نبود، برای اداره کلاس جانشین او بودم و هر چیزی می‌دانستم به همشاگردی‌هایم آموزش می‌دادم.»

ساخت بهترین‌ها از دورریختنی‌ها

اما ماجرای ساخت بهترین‌ها از دورریختنی‌ها و فعالیت‌های خانم نمازی برای ترویج فرهنگ بازیافت از کجا آغاز شد. نمازی در این‌باره توضیح می‌دهد: «همان‌طور که گفتم علاقه به طبیعت و تمایل انجام کارهای هنری در من وجود داشت. در این زمینه کارهای زیادی به دانش‌آموزان مدرسه آموزش داده بودم. یک روز برای سرگرمی نوهام با چوب بستنی کاردستی ساختم و او کلی ذوق کرد. این باعث تشویق من شد تا لوازم بیشتری برای خوشحالی نوهام با چوب بستنی و سایر وسایل دورریختنی در خانه درست کنم. این انگیزه ادامه پیدا کرد و جز نوهام برای بچه‌های فامیل هم این کار را انجام دادم. بعد کم‌کم شروع کردم به آموزش میان بچه‌های فامیل، همسایه‌ها و دیگر کسانی که می‌شناختم. با تشویق دوستان در برنامه‌های آموزشی و جشنواره بازیافت

شهرداری منطقه ۱۰ در پارک ترافیک شرکت کردم. علاوه بر این برای تحویل پسماندهای خشک به غرفه بازیافت مستقر در خیابان هاشمی مراجعه کردم. همه این تشویق‌ها و پیگیری‌ها باعث شد تا در زمینه ترویج فرهنگ بازیافت تبلیغات انجام دهم.»

آموزش در فضای مجازی و خانه

کلاس درس خانم نمازی هیچ‌وقت تعطیل نیست. حتی در این روزهای کرونایی که بسیاری از برنامه‌ها تعطیل شده است هم‌محلای طبیعت‌دوست ما از طریق اینستاگرامش در فضای مجازی آموزش می‌دهد. او در این‌باره می‌گوید: «۳ سال است که از طریق فضای مجازی به علاقه‌مندان تفکیک زباله‌های خشک و تر، ساخت بهترین‌ها از دورریختنی‌ها، تهیه کمپوست خانگی برای کاشت گل و گیاه و راهکارهای کاهش تولید زباله‌های تر را آموزش می‌دهم. تا قبل از شیوع کرونا در خانه هم کلاس آموزشی برای علاقه‌مندان و کسانی که می‌شناختم، برپا می‌کردم. بسیاری از اهالی و همسایه‌ها هر وقت در زمینه کاشت گل و گیاه دچار مشکلی شوند، حتماً به خانه ما مراجعه می‌کنند و آنها را راهنمایی می‌کنم. البته این روزها به خاطر بیماری کرونا بیشتر فعالیت‌هایم به فضای مجازی معطوف شده است.»

همسایه معلم ما معتقد است منابع طبیعی کره زمین سهم همه مردم و آیندگان است. او در ادامه تأکید می‌کند: «بازیافت و کاهش تولید زباله قبل از هر چیزی به چرخه محیط‌زیست و سلامتی ما کمک می‌کند و باید از کودکی مقوله تفکیک زباله‌های خشک و تر به کودکان آموزش داده شود که این مسئولیت برعهده خانواده و افراد آگاه است.»

ایده خلاقانه کتاب‌ها برای بازیافت

برای همسایه دوستدار طبیعت ما بازنشستگی معنایی ندارد و با همه فعالیت‌های فرهنگی که برای ترویج فرهنگ بازیافت در میان اهالی انجام می‌دهد، در شورای کتاب کودک هم فعالیت می‌کند. به عقیده نمازی حضور در این شورا و بررسی کتاب به افزایش خلاقیتش در زمینه بازیافت کمک زیادی می‌کند.

او در این‌باره می‌گوید: «برای ساخت بسیاری از کارها از همین کتاب‌ها الهام می‌گیرم. وسیله‌های زیادی برای نوه‌ها و فرزندان اقوام بر اساس قصه‌های این کتاب‌ها ساختم. حتی برای آموزش بازیافت و تعریف قصه‌هایی با این مضمون برای کودکان مطالعه کتاب‌ها کمک زیادی به من کرده تا ماجرا را با زبان قصه و قابل فهم برای آنها تعریف کنم. حتی برای مخاطب بزرگسال هم به کمک همین کتاب‌ها بازیافت را آموزش داده‌ام.»

کارآفرینی

چاپ روی پارچه

یکی از هنرهایی که در خانه هم می‌توانید به آن بپردازید، چاپ روی پارچه است. ضمن

اینکه در صورت کسب مهارت و تسلط در این هنر می‌توانید از طریق آن به اشتغال و درآمد هم دست پیدا کنید. «شقایق حسینی‌قلیان» از همسایه‌های ما در خیابان بهار با یک روش بسیار ساده چاپ روی پارچه را آموزش می‌دهد:

وسایل مورد نیاز

- رنگ مخصوص پارچه، شابلون
- تامپون (نوعی پارچه)
- رنگ مخصوص پارچه
- شابلون تامپون (از شابلون شکل‌های مختلفی در بازار وجود دارد، اما مناسب‌ترین آن نوع کاغذی است که رویش برش داده شده است.)

نحوه چاپ روی پارچه

ابتدا پارچه را آماده کنید. یادتان باشد زیر پارچه حتماً کاغذ بگذارید تا هنگام کار رنگ به فرش یا روی وسایل پس ندهد. شابلون را روی کارتان با چسب ثابت کنید تا حرکت نکنند. در ادامه رنگ را روی سطح صافی بریزید و با کمی آب مخلوط کنید. حواستان باشد غلظت رنگ بسیار مهم است و به هیچ عنوان نباید رقیق شود. تامپون را به رنگ آغشته کنید و روی شابلون بزنید. تمام سطح‌های خالی از طرح را با شابلون پر کنید. تامپون را به‌صورت ضربه‌ای بر روی پارچه بزنید. با یک دست شابلون را محکم بگیرید تا جابه‌جا نشود. بعد از چند دقیقه شابلون را آرام جدا کنید و بگذارید رنگ‌ها خشک شود.

کتابخوانی

خادمان نشر در فضای مجازی

اگر دنبال کتاب مناسب برای مطالعه هستید، اما برای انتخاب دچار سردرگمی شده‌اید، نگران نباشید. برنامه مجازی «خادمان نشر» فرهنگسرای سرو در این کار به شما کمک می‌کند. این برنامه با هدف توسعه و ترویج فرهنگ کتابخوانی تدارک دیده شده و در آن ناشران کتاب‌هایشان را به علاقه‌مندان معرفی می‌کنند و همچنین به آثار و منابع چاپی و غیرچاپی اشاره می‌کنند. یکی از ویژگی‌های این برنامه مجازی کسب آگاهی از منابع و به کارگیری آنها به تفکیک عنوان و موضوع برای انتخاب کتاب است. این آشنایی به کتابخوان‌ها کمک می‌کند با تسلط و مهارت بیشتری کتابشان را انتخاب کنند. اگر مشتاق کسب اطلاعات و تماشای این برنامه مجازی شده‌اید، حتماً سری به صفحه اینستاگرام فرهنگسرای سرو بزنید.

شقایق حسینی‌قلیان
کارآفرین هم‌محلای

● صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
● مدیر مسئول: مهران کرمی
● سردبیر: افشین امیرشاهی

● دبیر تحریریه: سروش جنبی
● تحریریه: زینب زینالزاده
● فاطمه عسگری/نیا / بهاره خسروی
● فاطمه عرفی نژاد

● مدیر هنری: کامران مهرزاده
● صفحه آرایی: محمدرضا محمدی/تاش/سعید غفوری/علی حسینی
● میلاد رفاقتی
● حروفچینی و تصحیح: منیژه خسروآبادی/اعظم آجوربندیان/فهمیه شیرازی

● نشانی: خیابان ولی عصر (عج) نرسیده به پارک وی کوچه تورج پلاک ۱۴ ● کد پستی: ۱۹۶۶۵۳۳۸ ● صندوق پستی: ۴۵۹۵۶-۱۹۶۶۶ ● تلفن: ۰۲۳۰۲۳۱۰۰ ● دورنگار: ۲۳۰۲۳۴۸۸

برگی از تاریخ

بهاره خسروی

موقوفات ماندگار بابا بسکی برای محیط زیست

گفته می‌شود خانه محیط‌زیست کوچه «رشتچی» واقع در خیابان «جمالزاده جنوبی» در تکه یازدهم پایتخت با نام «دکتر غلامعلی بسکی» پدر طبیعت ایران گره خورده است. این خانه در سال ۱۳۸۴ از سوی این مرد طبیعت‌دوست که اصالت مشهدی داشت، برای انجام برنامه‌های آموزشی محیط‌زیستی وقف شرکت سالم شد.

سال ۱۳۱۰ شمسی در سبزوار پسری به دنیا آمد که بعدها به پاس خدمات ارزنده‌اش برای حفظ محیط‌زیست، ۲ بار موفق به کسب نشان ملی زیست‌محیطی شد و همچنین برای تلاش‌های انسان‌دوستانه‌اش و حمایت از طبیعت، در سال ۲۰۰۸ میلادی جایزه «قهرمان درخشان جهان» را از انجمن بین‌المللی «چینک‌های» دریافت کرد. او که بین محیط‌زیستی‌ها به باباسکی معروف است، پس از پایان تحصیلات دوره متوسطه راهی پایتخت شد و با قبولی در رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران ادامه تحصیل داد و در سال ۱۳۴۵ با دریافت تخصص جراحی زنان از این دانشگاه فارغ‌التحصیل شد. اما سرطان برای بابا بسکی، این مرد طبیعت‌دوست، فصل نوین زندگی در دل طبیعت را رقم زد. دکتر بسکی در سال ۱۳۴۹ به دلیل ابتلا به سرطان عطای زندگی شهری را به لقایش بخشید و در دل یکی از جنگل‌های استان گلستان ساکن شد. او حدود ۴۰ سال گیاهخوار و خام‌خوار بود و به دلیل همین سبک تغذیه بیماری برونشیت، واریس، دیسک کمر، پروستات، آب مروارید چشم و برونشیت چرکی و حساسیت‌های پوستی خود را به‌صورت طبیعی و بدون استفاده از داروهای شیمیایی درمان کرد. بیمارستان و زایشگاه دکتر بسکی در شهرستان گنبد کاووس و زائر سرا در جنگل گلستان برای رفاه حال زائران حرم امام هشتم (ع)، تنها بخشی از موقوفات ماندگار پدر طبیعت ایران است. دکتر بسکی در ۲۳ مرداد ماه سال ۱۳۹۸ به دعوت حق لبیک گفت و به آسمان ابدیت پرواز کرد.

مشاوره

مشاوره مجازی در محله باغ صبا

خانه‌نشینی و رعایت فاصله اجتماعی و خبرهای عجیب و غریبی که این روزها از ویروس «کووید ۱۹» می‌شنویم، قطعاً استرس‌زاست. در این شرایط لازم است نگرانی‌هایمان را از وضعیت موجود و اتفاقات ناگواری که احساس می‌کنیم در کمین ما هستند، برای همدم یا سنگ صبوری بازگو کنیم. به همین دلیل برای کاهش استرس‌های ناشی از شیوع بیماری «کووید ۱۹» و همچنین ارائه راهکار منطقی برای غلبه بر ترس‌هایی که کم‌کم رنگ و بوی وسواس فکری به خود می‌گیرند، سرای محله باغ صبا (سهروردی) برنامه مشاوره مجازی را برگزار می‌کند. در این برنامه اهالی می‌توانند در یک ویدئوی کوتاه دغدغه‌هایشان را مطرح کنند و آن را برای خانم «آقایان» مشاور سرای محله باغ صبا بفرستند تا در کانال سرای محله در فضای مجازی بارگذاری شود. همچنین اگر نیاز به مشاوره حضوری دارند با رعایت نکات بهداشتی و فاصله اجتماعی می‌توانند به نشانی خیابان سهروردی جنوبی، خیابان اقلیمی، بن‌بست شازاد، پلاک ۱۸ مراجعه کنند، البته قبل از مراجعه با شماره ۸۸۴۷۲۴۶۴ تماس بگیرید.

خبر کوتاه

مجموعه ورزشی شهدای جیحون میزبان پیشکسوتان فوتبال می‌شود

برای کشف استعدادها و شناسایی ظرفیت‌های ورزشی تکه دهم پایتخت در روزهای پساکرونا، مجموعه ورزشی جیحون، میزبان پیشکسوتان فوتبال منطقه و شهر تهران می‌شود. شهردار تکه دهم پایتخت با اعلام این خبر در بازدید از زمین‌های چمن مصنوعی محله‌های بریانک، شهید چراغی، زنجان، پارک ۲۲ بهمن و بوستان تهرانی با بیان این مطلب و تأکید بر توسعه زیرساخت‌های ورزشی محله‌ها افزود: «با توجه به اهمیت نهادهای ورزشی و ایجاد شادابی و نشاط در میان شهروندان، آماده‌سازی مجموعه‌های ورزشی و زمین‌های چمن مصنوعی از اولویت‌های منطقه است تا بتوان پس از گذر از ایام بحرانی خدمات ارزنده‌ای به شهروندان ارائه کرد.»

همچنین «مجید رباطی» در پایان این بازدید میدانی برای حفظ و نگهداری زمین‌های چمن مصنوعی دستورات لازم را صادر کرد. بر این اساس ترمیم و تعویض بعضی از زمین‌های چمن در دستور کار قرار گرفت. او در ادامه خواستار آماده‌سازی زمین ورزشی جیحون برای حضور پیشکسوتان فوتبالی منطقه و شهر تهران شد.

رسم جالب

مراسم قلیان سلام قجری

«بولفتح گیلانی» پزشک ایرانی دربار «اکبر اول»، سلطان مغول هند، نخستین کسی بود که دود تنباکو را از یک ظرف آب عبور داد تا خالص و سرد شود و به این ترتیب قلیان را که در شبه قاره هند به حقه معروف است، اختراع کرد. بسیاری از مورخان قلیان را اختراعی هندی - ایرانی می‌دانند که پای آن از دوره صفویان و شاه طهماسب اول به ایران باز شد و دوره قاجار به‌ویژه میان درباریان حساسی پرشمتری شد، به نحوی که وجودش به‌عنوان یکی از ابزار میزبانی در بسیاری از مراسم و دیدارهای رسمی با مقامات خارجی از واجبات بود. رسم «قلیان سلام» در دیدار نوروزی شاهان قجری هم به دلیل همین اهمیت قلیان در محافل مهم درباری راه یافت.

اما «قلیان سلام» چه بود و به چه منظوری مورد استفاده قرار می‌گرفت؟ قلیان سلام از جنس طلا ساخته شده بود و همه اجزای آن با جواهرهای گرانقیمت تزیین شده بود. در بیشتر مراسمها به‌ویژه سلام عام و سلام نوروزی «فتحعلی شاه» در تخت مرمر، این قلیان توسط «میرزا اسماعیل» پیشخدمت به‌صورت نی‌پیچ‌شده در دست شاه قرار می‌گرفت تا به آن پکی بزند. البته این رسم به مرور زمان رو به خاموشی رفت و پادشاهان بعدی قلیان سلام را نی‌پیچ در دست نمی‌گرفتند، اما با همه این اوصاف وظیفه پیشخدمت قلیان سلام این بود که تا پایان هر مراسمی (رسمی و غیررسمی) قلیان به دست حضور داشته باشد تا اگر دل ملوکانه شاه هوس کرد، فی‌الغور پکی به قلیان بزند!

مسابقه مجازی

کورونارت کاخ گلستان

شیوع جهانی بیماری «کووید ۱۹» و تبعات ناشی از آن دستمایه بسیاری از هنرمندان برای بیان خلاقانه و ارائه دیدگاه‌های هنری از این بیماری شده است. مجموعه «میراث جهانی کاخ گلستان» با همراهی مؤسسه «مهرسان» با اجرای مسابقه خلق آثار گرافیکی از شخصیت‌های دوره قاجار با موضوع بیماری کرونا با عنوان «کورونارت کاخ گلستان» دست به ابتکار جالبی زده است.

در این برنامه از علاقه‌مندان دعوت می‌شود با توجه به شرایط پیش‌آمده و تأثیر این رخداد، با استفاده از تصاویر و عکس‌های تاریخی از شخصیت‌ها و آثار دوره قاجار کارهای گرافیکی و نقاشی خود را ارائه دهند.

شرایط و جزئیات مسابقه

شرکت‌کنندگان می‌توانند یکی از تصاویر یا آثار موجود در کاخ گلستان را دستمایه خلق اثر خود قرار دهند و با استفاده از تکنیک‌های متداول، تأثیر ویروس کرونا را به‌صورت گرافیکی، نقاشی و یا جمله‌نگاره بازآفرینی کنند. همچنین علاقه‌مندان به نقاشی و گرافیک می‌توانند با انتخاب یکی از عکس‌های قرارداده‌شده در سایت کاخ گلستان و اجرای تکنیک‌ها و بهره‌برداری از هنرهای دیجیتال به خلق آثار خود بپردازند. در بخش جمله‌نگاره نیز شرکت‌کنندگان می‌توانند با انتخاب حداکثر ۳ عکس و یا اثر از میان عکس‌های موجود در سایت مجموعه کاخ گلستان متنی را با موضوع کرونا حداقل در ۴۰ کلمه بنویسند.

ویژگی آثار ارسالی

هر شرکت‌کننده می‌تواند حداکثر با ۳ اثر در این مسابقه شرکت کند. همچنین ابعاد آثار نباید کوچک‌تر از ۷۰ در ۵۰ سانتیمتر و کیفیت فایل دیجیتال ارسالی نباید کمتر از ۲۰۰ دی. پی. آی باشد. البته در بخش نقاشی ابعاد تابلوی نقاشی محدودیت ندارد. آثار باید به ایمیل دبیرخانه نمایشگاه به نشانی Coronart@gmail.com ارسال شود. همچنین در پایان آثار برگزیده در یک کاتالوگ دیجیتال به‌صورت ebook منتشر می‌شوند. به ۳ اثر برتر از سوی مجموعه میراث جهانی کاخ گلستان به‌صورت مجزا در هر ۳ بخش مسابقه، جوایز و تقدیرنامه تعلق می‌گیرد. علاقه‌مندان به شرکت در این مسابقه می‌توانند تا ۲۹ خرداد ماه آثار خود را ارسال کنند. برای اطلاعات بیشتر و دسترسی به آثار منتخب کاخ گلستان می‌توانید به وبسایت www.golestanpalace.ir و صفحات مجازی مجموعه مراجعه کنید.